

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG PREDUZEĆA „ELEKTROPRIVREDA BiH“ D.D. SARAJEVO

Broj: 01-02-09-11-4-2040-6/20

Sarajevo, septembar 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	10
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	POSLOVI IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI DRUŠTVA.....	14
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	15
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	17
7.1	BILANS USPJEHA	17
7.1.1	Prihodi	17
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	17
7.1.1.2	Finansijski prihodi	18
7.1.1.3	Ostali prihodi i dobici	19
7.1.2	Rashodi.....	19
7.1.2.1	Poslovni rashodi	19
7.1.2.2	Finansijski rashodi	23
7.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	23
7.1.2.4	Rashodi iz osnova umanjenja vrijednosti sredstava.....	23
7.1.2.5	Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina	24
7.1.3	Finansijski rezultat.....	24
7.2	BILANS STANJA.....	24
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	24
7.2.2	Tekuća sredstva.....	31
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	31
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	32
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	32
7.2.3	Kapital.....	34
7.2.4	Obaveze.....	35
7.2.4.1	Dugoročne obaveze i rezervisanja	35
7.2.4.2	Kratkoročne obaveze	38
7.2.4.3	Pasivna vremenska razgraničenja	39
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	39
7.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	39
7.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	40
8.	JAVNE NABAVKE	40
8.1	Planiranje javnih nabavki.....	40
8.2	Nabavke autohtone riblje mlađi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve	41
8.3	Ostali nalazi u postupcima javnih nabavki.....	43
9.	SUDSKI SPOROVI.....	45
10.	IT REVIZIJA U PROCESU SISTEMA ZA OBRAČUN ELEKTRIČNE ENERGIJE.....	46
11.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	47
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	50
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine.....	51
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine.....	53
	Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine (Indirektna metoda).....	54
	Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2020. godine.....	56

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javnog preduzeća „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, finansijski izvještaji ne prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva, na 31. 12. 2020. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Na datum bilansa nije izvršena procjena umanjenja vrijednosti sredstava u dijelu ulaganja u zavisna društva, iskazanih u iznosu od 414.803.402 KM, i investicija u toku u iznosu od najmanje 30.516.693 KM, na kojima nije bilo promjena u 2020. godini, kao ni u prethodne dvije godine (od kojih je najznačajnija investicija u HE Vranduk: 21.952.783 KM), što nije u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. To može imati za posljedicu da je nadoknadi iznos sredstava manji od njihove knjigovodstvene vrijednosti, odnosno da su sredstva i finansijski rezultat za 2020. godinu precijenjeni (tačka 7.2.1 Izvještaja);**
- 2. Društvo nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka za date avanse zavisnim društvima – rudnicima u iznosu od 61.144.842 KM, koji su stariji od 365 dana, u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti. Navedeno može imati za posljedicu da su za ovaj iznos rashodi potcijenjeni, a imovina (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni (tačka 7.2.2.1 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- Vrijednost sudskih sporova koji se vode protiv Društva iznosi 35.938.852 KM. Ta vrijednost ne uključuje arbitražni postupak konzorcija Strabag AG Austrija i Končar d.d. Zagreb u iznosu od 20.076.947 EUR. Društvo je procijenilo da arbitražno vijeće neće donijeti odluku do kraja 2021. godine, zbog čega nije izvršilo rezervisanja po ovom sporu (tačke 7.2.1 i 9. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima. Utvrdili smo da su sljedeća pitanja ključna pitanja revizije, koja treba objaviti u našem izvještaju.

Priznavanje prihoda

Društvo je na 31. 12. 2020. godine iskazalo poslovne prihode u iznosu od 1.043.757.459 KM. Oni predstavljaju prihode osnovne djelatnosti Društva, a to su prihodi koji se ostvaruju prodajom električne energije tarifnim i netarifnim kupcima i trgovanjem električnom energijom. Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju kada je vjerovatno da će ekonomske koristi priticati u Društvo i kada se koristi mogu pouzdano izmjeriti. Usmjerali smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Društva.

Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje kroz testiranje prihoda na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li se prihodi priznaju u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja vezanim za priznavanje prihoda.

Naše revizijske procedure, između ostalih, uključivale su:

- Testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;
- Provjeru da li ima evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- Procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima, u skladu sa zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javnog preduzeća „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Tenderska dokumentacija za nabavku autohtone riblje mladi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve nije sačinjena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i podzakonskim propisima, niti su postupci pokrenuti blagovremeno, što je za posledicu imalo da nisu provedeni za 2020. godinu. Zbog toga Društvo nije osiguralo nesmetano poribljavanje kako nalaže Zakon o slatkovodnom ribarstvu. Društvo je uslijed nerealizacije ovih nabavki za period od 2016. do 2018. godine, zbog sudskih presuda i Sporazuma sa ribolovnim udruženjima, u 2020. godini iskazalo troškove u iznosu od 734.600 KM (tačka 8.2 Izvještaja);**
- 2. Nabavke roba, usluga i radova u iznosu od najmanje 8.441.046 KM nisu vršene u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama zbog neblagovremenog pokretanja postupaka, pogrešnog odabira postupka i propusta kod sačinjavanja tenderske dokumentacije (tačka 8.3 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ISSAI standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- Na poziciji investicija u toku iskazana su ulaganja u iznosu od 84.956.692 KM za izgradnju Bloka 7 Termoelektrane Tuzla, na osnovu Odluke Vlade FBiH od 8. 3. 2010. godine. Realizacija predmetnog Ugovora obustavljena je usljed obavještenja Izvođača o odustajanju podizvođača za isporuku turbine, kotla i generatora. S obzirom na to da Društvo ne pristaje na ponuđena alternativna rješenja, skrećemo pažnju na potrebu hitnog rješavanja statusa ove investicije u skladu sa zaključenim ugovorom, čije odgađanje može prouzrokovati štetu i dodatne troškove za Društvo kao nosioca aktivnosti (tačka 7.2.1 Izvještaja);**
- Društvo nije u skladu sa planiranom dinamikom realizovalo aktivnosti na implementaciji projekata SCADA/DMS/OMS, VE Podveležje i HE Janjići, zbog: nekompatibilnosti operativnog sistema sa virtualizacijskom platformom postojećeg data centra, nemogućnosti obezbjeđenja dozvola za pojedine dionice telekomunikacijske infrastrukture, nepravovremenog dobivanja potrebnih saglasnosti nadležnih institucija, složenih procedura evaluacije pristiglih ponuda za ključnu opremu u skladu sa smjericama kreditora, kašnjenja u izradi idejnog projekta, neispunjavanja kriterija iz tenderske dokumentacije i sl., a koji su za posledicu imali plaćanje taksi na nepovučena sredstva u iznosu od 417.538 KM (tačka 7.2.4.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i

zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 30. 9. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Prijem u radni odnos vršiti u skladu sa Zakonom o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju, a u slučaju potrebe dosljedno primjenjivati Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4.
2.	Vlada FBiH treba inicirati da Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH usvoji zakonodavna vlast (Dom naroda Parlamenta FBiH).	tačka 5.
3.	Uprava Društva treba na godišnjem nivou razmotriti plan poslovanja te, u slučaju potrebe, a u skladu s njegovim ciljevima, revidirati i prilagoditi ga kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže Zakon o javnim preduzećima u FBiH.	tačka 6.
4.	Potrebno je da organi upravljanja Društva poduzmu hitne aktivnosti na rješavanju statusa investicije Bloka 7 TE Tuzla.	tačka 7.2.1
5.	Analizirati izvršena ulaganja i realizovane aktivnosti u HE Vranduk s ciljem pravilnog knjigovodstvenog evidentiranja investicije u poslovnim knjigama Društva.	tačka 7.2.1
6.	Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekih investicija u toku umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvih sredstava, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.	tačka 7.2.1
7.	Nastaviti aktivnosti vezane za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za cjelokupnu imovinu, obezbijediti valjanu dokumentaciju i izvršiti usklađivanje knjigovodstvenih evidencija sa zemljišnim knjigama.	tačka 7.2.1
8.	Preispitati opravdanost datih avansa zavisnim društvima – rudnicima, za potraživanja starija od godinu dana izvršiti procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, radi fer i tačnog iskazivanja imovine (potraživanja) i finansijskog rezultata.	tačka 7.2.2.1
9.	Poduzimati aktivnosti na pravovremenoj realizaciji projekata koji se finansiraju iz kreditnih sredstava, kako bi se izbjegli troškovi taksi na nepovučena sredstva.	tačka 7.2.4.1
10.	Osigurati pravovremeno pokretanje postupaka javnih nabavki, uz primjenu odgovarajućeg postupka, kako bi se vezali za period za koji je predviđena nabavka, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i ostalim važećim propisima. U slučaju značajnog odstupanja između planiranih i realizovanih javnih nabavki, blagovremeno sačiniti izmjene i dopune Plana javnih nabavki.	tačka 8.1
11.	Tendersku dokumentaciju i provođenje postupka nabavke autohtone riblje mlađi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve sačinjavati i provoditi u potpunosti u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima, kako bi se te nabavke mogle realizovati i izvršiti poribljavanje u skladu sa Zakonom o slatkovodnom ribarstvu, te kako bi se izbjegle eventualne tužbe protiv Društva.	tačka 8.2

12.	Pregovaračke postupke javnih nabavki sa i bez obavještenja provoditi u skladu s članovima 20–24. Zakona o javnim nabavkama, kojima je jasno definisano u kojim slučajevima se mogu provoditi ovi postupci.	tačka 8.3
13.	Tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da se svim potencijalnim ponuđačima omogući jednak tretman i nediskriminacija, u skladu s članom 54. Zakona o javnim nabavkama.	tačka 8.3
14.	Planirati i provesti zamjenu postojećih brojila pametnim brojilima i njihovo povezivanje u sisteme nadzora i kontrole s ciljem tačnijeg obračuna i bolje kontrole potrošnje električne energije.	tačka 10.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o električnoj energiji
 - Zakon o privrednim društvima;
 - Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakon o slatkovodnom ribarstvu FBiH;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o porezu na dobit;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Granski kolektivni ugovor elektroprivredne djelatnosti u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javno preduzeće „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo (u daljem tekstu Društvo) osnovano je radi obavljanja elektroprivredne djelatnosti od posebnog društvenog interesa i upravljanja elektroenergetskim sistemom. Djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, izvoz i uvoz električne energije.

Vlasnici dioničkog kapitala su Federacija BiH u visini od 90,3691% i ostali dioničari 9,6309% osnovnog kapitala, koji su vlasništvo stekli po osnovu djelimične privatizacije izvršene putem javnog upisa dionica, nakon koje je preduzeće Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj: UF/I-392/04, od 20. 5. 2004. godine, registrovano kao dioničko društvo. Osnivačka prava u ime osnivača državnog kapitala vrši Vlada Federacije BiH. Resorno ministarstvo Društva je Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije. Dionice Društva kotiraju na Sarajevskoj berzi.

Društvo je jedinstven pravni subjekt, a po organizacionoj tehnološkoj strukturi složen sistem, organizovan na funkcionalnom, procesno radnom i teritorijalnom principu.

Društvo u svom sastavu ima osam podružnica u okviru jedne ili više elektroprivrednih djelatnosti, kako slijedi:

- „Termoelektrana Kakanj“ Kakanj;
- „Termoelektrana Tuzla“ Tuzla;
- „Hidroelektrane na Neretvi“ Jablanica;
- „Elektrodistribucija“ Bihać;
- „Elektrodistribucija“ Mostar;
- „Elektrodistribucija“ Sarajevo;
- „Elektrodistribucija“ Tuzla;
- „Elektrodistribucija“ Zenica.

Radi obavljanja zajedničkih funkcija, u sjedištu Društva organizovana je Direkcija, koju čine sektori i samostalne službe.

Društvo ima većinske udjele u pravnim licima:

- TTU „Energetik“ d.o.o. Tuzla – Tvornica transportnih uređaja u kojem je vlasnik 80 % udjela;
- „Iskraemeco“ d.o.o. Sarajevo - društvo za proizvodnju i održavanje mjernih uređaja, u kojem je vlasnik 57,51 % udjela;
- „Eldis Tehnika“ d.o.o. Sarajevo – društvo za proizvodnju opreme za distribuciju energije, promet proizvodima i uslugama, u 100 % vlasništvu;
- „Hotel Makarska“ d.o.o. Makarska, Republika Hrvatska-društvo za ugostiteljstvo i turizam, u kojem je vlasnik 100 % udjela;
- I u pravnom licu „ETI“ d.o.o. Sarajevo, društvo za proizvodnju elektro osigurača, ima 49 % vlasništva u udjelima.

U 2009. godini, Vlada Federacije BiH donijela je Odluku o prijenosu udjela Federacije BiH u rudnicima uglja u Federaciji BiH na JP Elektroprivreda BiH d. d. Sarajevo („Sl. novine FBiH“ broj: 4/09). Skupština Društva je u istoj godini, donijela Odluku o preuzimanju udjela Federacije BiH u privrednim društvima rudnicima uglja u Federaciji BiH, te Društvo preuzelo kontrolu i steklo vlasništvo u rudnicima, ukupne procijenjene vrijednosti udjela od 81.804.238 KM, od čega u:

- RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj, u vrijednosti od 19.719.853 KM,
- RMU „Breza“ d.o.o. Breza, u vrijednosti od 12.490.360 KM,

- Rudnik „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje, u vrijednosti od 5.065.082 KM,
- RMU „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila, u vrijednosti od 762.313 KM,
- Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla, u vrijednosti od 37.144.754 KM,
- RMU „Đurđevik“ d.o.o. Đurđevik, u vrijednosti od 5.107.789 KM i u
- RMU „Zenica“ d.o.o. Zenica, u vrijednosti od 1.514.087 KM.

Za preuzete udjele u rudnicima izvršene su odgovarajuće promjene u kapitalu Društva.

Unutrašnja organizacija i način rada Društva utvrđeni su Pravilnikom o organizaciji JP „Elektroprivreda BiH“ d.d., Sistematizacijom radnih mjesta i vrednovanjem složenosti radnih mjesta.

Statutom Društva, Pravilnikom o radu, Pravilnikom o organizaciji radnih mjesta i Sistematizacijom radnih mjesta Društva, uređen je način rada i rukovođenja Društvom, te opis radnih mjesta.

Na dan 31. 12. 2020. godine u Društvu je bilo 4.223 zaposlenika, od čega 4.206 na neodređeno vrijeme, dva na određeno, četiri zaposlenika sa statusom mirovanja ili na neplaćenom odsustvu i 11 pripravnika. Tokom 2020. godine Društvo je napustilo 245 zaposlenika (penzija, sporazumni prestanak, smrt, istek ugovora, otkaz poslodavca), a istovremeno je primljeno 51 zaposlenik na neodređeno vrijeme, 32 na određeno vrijeme i 24 pripravnika.

Sjedište Društva je u Sarajevu, Vilsonovo šetalište 15.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od novembra 2020. do septembra 2021. godine s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2017. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Društvo je postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Uprava Društva je, nakon usvajanja Programa prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH, intenzivirala aktivnosti u skladu sa Planom aktivnosti za prestrukturiranje Društva iz 2014. godine, a koji se odnosi na realizaciju razdvajanja djelatnosti distribucije, odnosno osnivanje društva Operator Distributivnog Sistema-ODS;

- 2) Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije se uključilo u davanje konsultacija i smjernica oko provođenja Programa prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH;
- 3) Planirana vrijednost nabavke za usluga prevoza uglja je realno utvrđena, i nije dolazilo do značajnih odstupanja jediničnih cijena za istovrsne nabavke;

Djelimično realizovana preporuka

- 1) U toku su aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova;
- 2) Izvršena je procjena nadoknadivog iznosa potraživanja po datim kreditima rudnicima;
- 3) Za nabavku istovrsne robe proveden je odgovarajući postupak predviđen Zakonom o javnim nabavkama u dijelu dijeljenja predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka, u skladu sa članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama;

Nerealizovane preporuke

- 1) Vlada FBiH treba inicirati da Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH usvoji zakonodavna vlast (oba doma Parlamenta FBiH);
- 2) Potrebno je izvršiti procjenu nadoknadivog iznosa ulaganja u zavisna društva u skladu sa MRS 36 –Umanjenje imovine;
- 3) Potrebno je preispitati opravdanost datih avansa i izvršiti procjenu nadoknadivog iznosa, u skladu sa MRS-om 39 – Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje i izvršiti umanjeње vrijednosti po ovom osnovu;
- 4) Poštovati potpisane ugovore sa zavisnim društvima u dijelu realizacije datih avansa za nabavku uglja;
- 5) Pregovaračke postupke javnih nabavki bez obavještenja provoditi u skladu s članovima 21, 22, 23. i 24. Zakona o javnim nabavkama, kojima je jasno definisano u kojim slučajevima se mogu provoditi ovi postupci;
- 6) Postupke javnih nabavki provoditi blagovremeno uz primjenu odgovarajućeg postupka javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno 14 preporuka, od čega je pet novih i devet preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2017. godinu (šest nerealizovanih i tri djelimično realizovane).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹, Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH² i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH³ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁴

¹ „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

² „Sl. novine FBiH“, broj 6/17

³ „Sl. novine FBiH“, broj 75/16

⁴ COSO je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. On definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Organizacija Društva utvrđena je Statutom koji je donijela Skupština 2016. godine, a detaljno je razrađena Pravilnikom o organizaciji.

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, kao što su Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o postupcima javnih nabavki i drugi. Prihvaćena su pravila uvedena ISO standardima 9001:2000 i ISO 45001 i uspostavljene kontrolne aktivnosti za osnovne procese rada. Društvo primjenjuje Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama iz oktobra 2015. godine i izmjenama i dopunama iz 2019. godine, koji nisu usaglašeni sa svim izmjenama i dopunama Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Međunarodnim računovodstvenim standardima. U toku je izrada novog Pravilnika, u skladu sa novim Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH. **Međutim, doneseni interni akti nisu bili dovoljni za uspostavu funkcionalnog sistema internih kontrola, u skladu sa Standardima interne revizije u javnom sektoru. Navedeno je imalo za posljedicu konstatovane propuste i nalaze koje smo dali u Izvještaju o obavljenoj reviziji.**

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, Društvo je odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu. Sačinjen je izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu. U izvještaju su navedene mjere koje se planiraju poduzeti za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama (kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija, praćenje i procjena sistema).

Potrebno je istaći da su bez javnog konkursa, na određeno vrijeme, tokom 2020. i ranijih godina zapošljavani radnici. Konstatovali smo da se zapošljavanje kontinuirano vršilo primjenjujući član 5. stav b) Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH. Ovaj član propisuje izuzeće od javnog oglašavanja, odnosno da se prijem u radni odnos za konkretno radno mjesto iznimno vrši bez provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, na određeno vrijeme, najdalje do 120 dana, jednokratno u toku kalendarske godine. Uvidom u procedure zapošljavanja i relevantnu dokumentaciju utvrdili smo kršenje navedenog člana s obzirom na to da se u minimalno tri slučaja radilo o zapošljavanju osoba na duži period, odnosno nije se vršilo jednokratno kako to nalaže član 5. Uredbe. Naime, nakon isteka zakonskog roka od 120 dana, zaključivani su novi ugovori sa istim osobama, s tim da su vršene izmjene naziva radnog mjesta (suštinski isto radno mjesto u istom Sektoru, isti koeficijent, a drugi naziv). Navodimo primjer radnih mjesta za koja su zaključivani ugovori u kontinuitetu sa istim osobama: od 20. 11. 2018. do 20. 11. 2020. godine (stručni saradnik za finansije), od 13. 11. 2019. do 12. 11. 2022. godine (referent za imovinsko-pravne poslove), od 27. 7. 2020. do 23. 11. 2020. godine (referent za komunikaciju s kupcima), od 10. 12. 2020. do 8. 4. 2021. godine (referent za finansijsko knjigovodstvo) i sl.

Prijem u radni odnos na određeno vrijeme nije vršen u skladu sa Zakonom o radu, član 20. stav a), koji nalaže obavezno provođenje procedure javnog oglašavanja, već su primjenjivana izuzeća shodno Uredbi o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH, te je Društvo zapošljavalo bez provođenja javnog oglašavanja. Na ovaj način nije ispoštovana transparentnost kod zapošljavanja. Međutim, i primjena izuzeća shodno Uredbi nije ispoštovana, s obzirom na to da je Društvo zaključivalo nove ugovore sa istim osobama nakon isteka roka od 120 dana.

Preporuka:

- **prijem u radni odnos vršiti u skladu sa Zakonom o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju, a u slučaju potrebe dosljedno primjenjivati Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH.**

Organi upravljanja

Organi upravljanja i rukovođenja u Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Skupštinu Društva čine dioničari Društva. Skupština je u 2020. godini održala šest sjednica. Na održanim sjednicama Skupštine tokom 2020. godine uglavnom su se donosile odluke o imenovanju vršioca dužnosti članova Nadzornog odbora do okončanja konkursne procedure. Skupština je 31. 7. 2021. godine usvojila Godišnji izvještaj o poslovanju za 2019. i 2020. godinu zajedno sa setom finansijskih izvještaja, i donijela Odluke o raspodjeli dobiti za 2019. i 2020. godinu.

Nadzorni odbor se sastoji od sedam članova, a obzirom da je članovima zadnjeg Nadzornog odbora mandat istekao 26. 8. 2019. godine Društvo tokom cijele 2020. godine nije imalo stalni saziv Nadzornog odbora, a u pojedinim periodima godine osim člana predstavnika malih dioničara Društvo nije imalo Nadzorni odbor. Zadnji saziv Nadzornog odbora u periodu od 10. 11. 2020. do 31. 12. 2020. godine do okončanja konkursne procedure, a najduže tri mjeseca činili su: Izet Žigić – v.d. predsjednika, Milenko Obad – v.d. člana, Selvedin Subašić v.d. člana, Izudin Džafić – v.d. člana, Safet Isić – v.d. člana, Ramiz Kikanović – v.d. člana i Hasen Mašović – član ispred malih dioničara. Nadzorni odbor je u 2020. godini održao 26 sjednica.

Upravu Društva čine Generalni direktor i šest izvršnih direktora i u periodu od 29. 2. 2020 godine do 10. 4. 2020 godine činili su Admir Anđelića – v.d. Generalnog direktora, Senad Sarajlić – v.d. Izvršnog direktora za proizvodnju, Elvir Lojić – v.d. Izvršnog direktora za distribuciju, Zlatan Planinčić – v.d. Izvršnog direktora za snabdijevanje i trgovinu, Muhamed Ražanica – v.d. Izvršnog direktora za ekonomske poslove, Ružica Burić – v.d. Izvršnog direktora za pravne poslove i ljudske resurse, i Senad Salkić – v.d. Izvršnog direktora za kapitalne investicije koji su imenovani na period od 90 dana do okončanja konkursne procedure. Nakon provedene konkursne procedure i dobijanja Odluke Vlade FBiH o davanju prethodne saglasnosti Nadzornom odboru, od 7. 4. 2020. godine, Nadzorni odbor je 10. 4. 2020. godine donio Odluku o imenovanju članova Uprave na mandatni period od četiri godine počev od 13. 4. 2020. godine u sljedećem sastavu: Admir Anđelića – Generalni direktor, Samir Selimović – Izvršni direktor za proizvodnju, Elvir Lojić - Izvršni direktor za distribuciju, Zlatan Planinčić – Izvršni direktor za snabdijevanje i trgovinu, Muhamed Kozadra – v.d. Izvršnog direktora za ekonomske poslove, Ružica Burić – Izvršna direktorica za pravne poslove i ljudske resurse, i Senad Salkić – Izvršni direktor za kapitalne investicije. Izvršni direktor za ekonomske poslove Muhamed Kozadra imenovan je nakon okončane konkursne procedure 11. 8. 2020. godine.

Odbor za reviziju se sastoji od tri člana i do 21. 4. 2020. godine (do isteka mandata) činili su ga: Almira Zulić Burek - predsjednica, Senad Herenda – član i Muzafer Brigić – član. Skupština Društva je 28. 5. 2020. godine imenovala članove odbora za reviziju u sljedećem sastavu: Almira Zulić-Burek – predsjednica, Haris Jahić – član i Fikreta Bešović – član na mandatni period od četiri godine. Članovi Odbora za reviziju Haris Jahić 14. 12. 2020. godine i Fikreta Bešović 15. 12. 2020. godine podnijeli su ostavke, nakon čega je Nadzorni odbor 22. 12. 2020. godine donio Odluku o utvrđivanju prijedloga o razrješenju dva člana Odbora za reviziju i donio Odluku o raspisivanju javnog konkursa za imenovanje dva nova člana Odbora za reviziju. Odbor za reviziju u 2020. godini održao je 19 sjednica na kojima je razmatrao i usvajao Izvještaje Odjela za internu reviziju.

Interna revizija

Odjel za internu reviziju, prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji ima 15 sistematiziranih radnih mjesta i Direktora koji nije zaposlenik Društva. U 2020. godini u Odjelu je bilo sedam zaposlenika, a direktor je Dženamir Abaza. Odjel je sačinio Program rada i Studiju rizika za 2020. godinu. Prema Programu rada, Odjel je tokom 2020. godine sačinio 65 izvještaja koji su se odnosili na reviziju javnih nabavki, polugodišnjih i završnih finansijskih izvještaja za 2020. godinu, u vladajućem i svim zavisnim

društvima. Odjel je na nivou Društva vršio reviziju postupanja po datim preporukama (Follow Up aktivnosti) iz ranijih perioda. Za konstatovane nepravilnosti date su preporuke radi njihovog otklanjanja. Odjel za internu reviziju prati realizaciju datih preporuka o čemu se sačinjavaju posebni izvještaji u kojima su dati rokovi za njihovu realizaciju. U godišnjem izvještaju o radu Odjela, konstatovano je da Društvo nije u potpunosti realizovalo date preporuke.

5. POSLOVI IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI DRUŠTVA

U skladu sa članom 12. Zakona o električnoj energiji⁵ elektroprivredne djelatnosti koje su predmet navedenog Zakona su: proizvodnja električne energije, distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom i trgovina električnom energijom.

Elektroprivredne djelatnosti obavljaju elektroenergetski subjekti osnovani u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i registrovani za obavljanje barem jedne od navedenih djelatnosti, uz uslov da dobiju dozvolu za obavljanje djelatnosti od Regulatorne komisije.

Djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, izvoz i uvoz električne energije.

Član 14. Zakona o električnoj energiji nalaže da Elektroenergetski subjekt koji obavlja dvije ili više elektroprivrednih djelatnosti, ili uz elektroprivrednu djelatnost obavlja i drugu djelatnost, dužan je te djelatnosti obavljati funkcionalno razdvojeno.

Funkcionalno razdvajanje iz stava (1) ovog člana uključuje:

I - razdvajanje računa u internom računovodstvu vertikalno integrisanog društva na način da:

1. odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i trgovine električnom energijom,
2. odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za druge neelektroprivredne djelatnosti koje obavlja,
3. sačini i objavi odvojene finansijske izvještaje (bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o novčanim tokovima) i druge izvještaje za svaku elektroprivrednu djelatnost i neelektroprivrednu djelatnost odvojeno, a u skladu sa propisima kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

II - Razdvajanje poslovnog upravljanja s ciljem:

1. obezbjeđenja odvojenog poslovnog upravljanja različitim elektroprivrednim djelatnostima kojim se obezbjeđuje razdvojeno i nezavisno ostvarivanje međusobnih komercijalnih interesa,
2. obezbjeđenja uslova da lica koja su u upravljačkoj strukturi u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu biti članovi u upravljačkoj strukturi vertikalno integrisanog društva,
3. obezbjeđenje uslova da lica zaposlena u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu obavljati poslove u drugoj elektroprivrednoj djelatnosti.

Predviđene promjene u Zakonu o električnoj energiji nastale su na osnovu obaveze usklađivanja zakonodavnog okvira u BiH sa pravnom stečevinom EU, koje proističu iz Ugovora o energetske zajednici i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Za prestrukturiranje elektroenergetskog sektora u BiH bitne su direktive koje se odnose na tržište električne energije. U 2011. godini pravna stečevina EU koju je preuzela BiH je tzv. „Treći energetske paket“ uz rok za prenos u domaća zakonodavstva i implementaciju do 1. 1. 2015. godine. U vezi sa naprijed navedenim Vlada FBiH je 6. 3. 2014. godine donijela Program prerestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH, usvojio Predstavnički dom Parlamenta FBiH 9. 7. 2014. godine, dok Dom naroda ovaj dokument nije razmatrao. Također, Vlada FBiH je 14. 2. 2014. godine donijela Privremene smjernice elektroenergetske politike FBiH koje su usvojene od oba doma Parlamenta u julu 2014. godine.

Društvo je u martu 2014. godine donijelo Plan aktivnosti za prestrukturiranje EP BiH u skladu sa Zakonom o električnoj energiji i Privremenim smjernicama elektroenergetske politike u FBiH. Planom

⁵ „Sl. novine FBiH“, broj 66/13

su utvrđeni rokovi realizacije razdvajanja djelatnosti distribucije, odnosno osnivanje društva Operator Distributivnog Sistema (u daljem tekstu - ODS). Krajnji rok bio je januar 2015. godine.

Tokom 2014. i 2015. godine sačinjen je prijedlog Statuta ODS-a, Pravilnik o organizaciji ODS-a sa sistematizacijom radnih mjesta i predložena je Odluka o osnivanju ODS-a kao zasebnog društva. Navedeni akti su upućeni Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije radi konsultacija i davanja smjernica za dalje postupanje, a budući da nisu dobili povratnu informaciju. Uprava je u 2015. godini predložila, a Nadzorni odbor odobrio alternativno rješenje. Isto se odnosi na fazno prestrukturiranje tako da se u prvoj fazi izvrši organizacijsko i funkcionalno razdvajanje djelatnosti distribucije unutar Društva, bez pravnog razdvajanja, a u drugoj fazi da se registruje ODS kao zasebno pravno lice u vlasništvu Društva. S tim u vezi Skupština je 29. 3. 2016. godine donijela novi Statut Društva, a radi se na izradi novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, kojim će se organizaciono, funkcionalno i upravljački izdvojiti djelatnost snabdijevanja u odnosu na distribuciju.

Dom naroda Parlamenta FBiH je 19. 4. 2018. godine, razmatrao „Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH“ i donio zaključak da se on vrati na doradu Vladi FBiH, pošto su svi rokovi iz predmetnog programa već odavno istekli. Na osnovu navedenog zaključka Dom naroda Parlamenta FBiH preko resornog ministarstva zadužio je Elektroprivredu BiH i Elektroprivredu HZ HB da hitno, a najkasnije do 23. 5. 2018. godine dostave prijedlog dopuna „Programa prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH“ u cilju ažuriranja istog. Društvo je prijedlog izmjena i dopuna programa dostavilo resornom ministarstvu 25. 5. 2018. godine. Vlada FBiH je tek 22. 8. 2019. godine Odlukom donijela Program i prosljedila ga Parlamentu FBiH na razmatranje i davanje saglasnosti. Iz parlamentarne procedure je povučen u oktobru 2019. godine radi dodatnih izmjena i dopuna. Nakon izvršenih izmjena i dopuna Programa, Vlada FBiH je 12. 12. 2019. godine Odlukom donijela Program, a Predstavnički dom Parlamenta FBiH je 29. 1. 2020. godine dao saglasnost na Program uz usvajanje zaključka da se produži rok za realizaciju prve i druge faze prestrukturiranja i dao je prijedlog amandmana da je rok za formiranje ODS-a kao posebnog pravnog subjekta, 36 mjeseci od dana kada oba doma Parlamenta FBiH dadnu saglasnost na predmetni Program. Dom naroda Parlamenta FBiH nije dao saglasnost, zbog čega nije otpočela njegova primjena.

Zbog svega navedenog, predviđeno prestrukturiranje elektroenergetskog sistema nije provedeno na način predviđen Zakonom o električnoj energiji u FBiH. Nije otpočela njegova primjena jer Dom naroda Parlamenta FBiH nije dao saglasnost na Program, zbog čega je potreban dodatni angažman Vlade FBiH na iniciranju Parlamenta FBiH za davanje saglasnosti.

Preporuka:

- **Vlada FBiH treba inicirati da Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH usvoji zakonodavna vlast (Dom naroda Parlamenta FBiH).**

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Trogorodišnji Plan poslovanja za period 2020.-2022. godina Nadzorni odbor Društva predložio je 31. 3. 2020. godine, a Skupština Društva ga je usvojila 28. 5. 2020. godine. Navedeni Plan poslovanja urađen je u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Statutom Društva, Pravilnikom o planiranju Društva, te Smjericama za izradu trogorodišnjeg plana poslovanja za period 2020.-2022. godina. Osnov za izradu plana su naprijed navedene Smjernice, Elektroenergetski bilans za planski period sa osnovnim ekonomskim pokazateljima prihoda, troškova i rashoda za 2019. godinu i procjena ostvarenja za 2020. godinu, tarifni stavovi i cijene električne energije i prognoziranje cijene električne energije na veleprodajnom tržištu koju utvrđuje Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu FERK), Ugovori o vođenju poslova između Vladajućeg Društva i zavisnih društava, finansijski izvještaji o poslovanju i izvještaji nezavisnih revizora o reviziji finansijskih izvještaja zavisnih društava-rudnika uglja i ostalih zavisnih društava u vlasništvu Društva u ranijem periodu, te Pravilnici i

drugi akti FERK-a, Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljem tekstu DERK), Nezavisnog operator sistema u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu NOSBiH) i ostalo.

Godišnji plan poslovanja za 2020. godinu, nije donesen posebno, a niti posebno usvojen, nego kao dio trogodišnjeg plana poslovanja, koji se odnosi i na 2020. godinu.

Trogodišnji plan poslovanja sastoji se od: ključnih pokazatelja i osnovnih podataka Društva, analiza okruženja, strateških planova i ciljeva Društva, elektroenergetskog bilansa, finansijskog plana, plana ljudskih resursa, plana ulaganja i plana nabavki.

Planirani i ostvareni pokazatelji iz Plana poslovanja su dati u slijedećoj tabeli:

KM

R. br.	Pozicija	Plan za 2020. god.	Ostvareno u 2020. god.	Ostvareno u 2019. god.	Indeks (4/5)	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	1.159.146.520	1.058.087.388	1.062.388.535	99,60	91,28
II	Rashodi	1.103.811.360	1.047.545.807	1.038.049.596	100,91	94,90
III	Dobit prije poreza (I-II)	55.335.160	10.541.580	24.338.939	43,31	19,05

Društvo je iskazalo ukupne prihode 1.058.087.388 KM, što je u odnosu na planirane manje za **101.059.132 KM ili 9%**, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 4.301.147 KM ili 0,4%. Glavni razlog manje ostvarenih prihoda u odnosu na planirane je pad prihoda od prodaje električne energije kupcima na 10kv i 0,4kv.

Ostvareni rashodi su u iznosu od 1.047.545.807 KM, te su u odnosu na planirane manji za **56.265.553 KM ili 5%**, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 9.496.211 KM ili 1%. Glavni razlozi manje ostvarenih rashoda u odnosu na planirane su pad troškova prodane električne energije zbog manje ostvarene kupovine i prodaje električne energije na tržištu i pad troškova materijala za proizvodnju električne energije zbog manje ostvarene proizvodnje.

Društvo je iskazalo pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 10.541.580 KM, što je u odnosu na planirani manje za **44.793.580 KM ili 81%**.

Tokom 2020. godine nastala su značajna odstupanja ostvarenog od planiranog. Uprava nije usaglasila, niti izvršila potrebne izmjene plana, radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže član 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Prema Izvještaju o poslovanju, u 2020. godini ukupno ostvarena proizvodnja električne energije iskazana je u iznosu od 6.238 GWh, što je za 543 GWh ili 8% manje od planirane proizvodnje, a za 204 GWh ili za 3,38% veće od ostvarene proizvodnje u 2019. godini. Od ukupne proizvodnje za 2020. godinu, 82,65% odnosi se na proizvodnju termoelektrana dok se 17,35% odnosi na proizvodnju hidroelektrana. Ukupne nabavke uglja za potrebe rada termoelektrana u 2020. godini iznosile su 5.095.655 tona što je manje od bilansom planiranih količina za 1.242.345 tona. U odnosu na 2019. godinu ukupno nabavljene količine uglja bile su manje za 591.345 tona.

Ukupan iznos investicionih ulaganja u 2020. godini iznosio je 204,4 miliona KM, što je u odnosu na planirana investiciona ulaganja od 566.076.000 KM (ne računajući uplatu avansa za blok 7 TE Tuzla u iznosu 211,9 mil. KM i mHE Neretvica u iznosu 0,9 mil. KM), ili za 63,9% manje u odnosu na plan (ne uključujući ulaganja u dokapitalizaciju zavisnih društava), odnosno više za 60,8% u odnosu na realizaciju ulaganja u 2019. godini. Glavni razlozi koji su onemogućili realizaciju Plana ulaganja su dugotrajni postupci javnih nabavki, kašnjenje u realizaciji projekata izgradnje novih i zamjenskih proizvodnih pogona usljed šireg uticaja pandemije COVID-19 i dugotrajni procesi obezbjeđenja neophodnih dozvola i saglasnosti za realizaciju projekata. Ulaganja u zavisna društva u toku 2020. godine iznosila su 12,4 miliona KM.

Praćenje i izvještavanje o realizaciji planskih dokumenata vrši se putem: izvještaja i analiza o realizaciji planskih dokumenata, izvještaja o poslovanju koji se podnose polugodišnje i godišnje i mjesečnih izvještaja, analiza i poslovnih informacija koji se obuhvataju pojedini segmenti planskog dokumenta. Uprava Društva kvartalno izvještava Nadzorni odbor, a izvještavanje Skupštine vrši se najmanje jednom godišnje, po izradi godišnjeg obračuna.

Preporuka:

- **Uprava Društva treba na godišnjem nivou razmotriti plan poslovanja te, u slučaju potrebe, a u skladu s njegovim ciljevima, revidirati i prilagoditi ga kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže Zakon o javnim preduzećima u FBiH.**

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2020. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Uprava je pripremila finansijske izvještaje odobrila ih 18. 2. 2021. godine, a Nadzorni odbor ih je usvojio 25. 2. 2021. godine. Skupština Društva ih je usvojila 30. 7. 2021. godine.

Reviziju finansijskih izvještaja za 2020. godinu izvršila je revizorska kuća Grant Thornton d.o.o. Banja Luka i dato je mišljenje s rezervom.

7.1 BILANS USPJEHA**7.1.1 Prihodi**

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

	1. 1. - 31. 12. 2020.	1. 1. - 31. 12. 2019.
PRIHODI	1.058.087.387	1.062.388.535
Poslovni prihodi	1.043.757.459	1.043.056.426
Prihodi od prodaje učinaka	1.033.855.444	1.032.043.774
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	1.917.584	1.933.866
Ostali poslovni prihodi	7.984.431	9.078.786
Finansijski prihodi	6.059.995	6.135.530
Ostali prihodi i dobici	8.269.933	13.196.579

Priznavanje prihoda uređeno je Pravilnikom o računovodstvenim politikama. Prihodi se prvenstveno ostvaruju prodajom električne energije tarifnim i netarifnim kupcima i trgovanjem električnom energijom. Prihodi od prodaje su priznati u bilansu uspjeha kada je vjerovatno da ekonomske koristi pritiče u Društvo i mogu se pouzdano izmjeriti, a kupac je preuzeo kontrolu nad prodanom robom, rizike i koristi od vlasništva nad njom.

Ukupno ostvareni prihodi u 2020. godini iskazani su u iznosu 1.058.087.387 KM i za 101.059.132 KM odnosno 9% su manji u odnosu na planirani. U odnosu na 2019. godinu, u 2020. ostvaren je manji prihod za 4.301.148 KM (0,4%).

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su iznosu od 1.043.757.459 KM i u ukupnim приходima učestvuju sa 98%. Ostvaruju se prodajom električne energije domaćinstvima, industrijskim i ostalim korisnicima u Federaciji Bosni i Hercegovini (snabdijevanje I reda) kao i ostalim kupcima na domaćem (snabdijevanje II reda) i inostranom tržištu. Društvo priznaje prihode na mjesečnom nivou i nakon isporuke električne energije.

U 2020. ukupno je proizvedeno 6.237.900 MWh što je za 9% manje od planiranih 6.845.100 MWh i za 3% više od ostvarene količine u 2019. godini (6.033.000 MWh).

Ukupno prodana energija iznosi 7.262.100 MWh i odnosi se na: prodaju krajnjim kupcima kroz djelatnost snabdijevanja i tržišnu prodaju.

Razlika između proizvedene i prodane količine se javlja zbog kupovine energije i distributivnih gubitaka. Distributivni gubici odnosu na bruto distributivnu potrošnju ostvareni su u iznosu 371.500 MWh, odnosno 8% i najvećim dijelom se odnose na gubitke na naponu 0,4 kV (259.762 MWh).

Ovi gubici su sastavni dio procesa distribucije i priznati su od strane regulatorne agencije FERK Rješenjem 07-02-69/4/11 od 27. 6. 2011. godine (priznati distributivni gubici od 437.495 MWh). Troškovi gubitaka se pokrivaju iz distributivne mrežarine.

Najznačajniji prihodi ostvareni su od:

- prodaje isporučene električne energije i pomoćnih usluga na domaćem tržištu zajedno sa prihodom od prodate tehnološke pare i toplotne energije, prihodom od priključaka i ostalih usluga 991.211.808 KM;
- prodaje isporučene električne energije na ino tržištu 42.643.636 KM;
- donacija 6.479.413 KM (prenos dijela odgođenih prihoda za pokriće troškova amortizacije doniranih sredstava);
- vlastite potrošnje (energija i mrežarina) 1.917.583 KM;
- zakupnine i najma 1.505.017 KM.

Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji BiH – FERK odobrava cijene javnog snabdijevanja za tzv. univerzalnu uslugu i to za kupce iz kategorije Domaćinstva i Ostala potrošnja na 0,4kV naponu. Ostala prodaja se vrši putem godišnjih i kratkoročnih ugovora.

Ukupan prihod po osnovu isporučene električne energije krajnjim kupcima-snabdijevanje kupaca I reda iskazan je u iznosu 722.994.104 KM. Potrošnja krajnjih kupaca u 2020. godini iznosila je 4.813.046 MWh. Broj kupaca iznosio je 778.962 i u odnosu na prethodnu godinu povećan je za 7.286.

Trgovina električnom energijom predstavlja djelatnost kupovine i prodaje i provode je subjekti koji posjeduju dozvolu za obavljanje trgovine električnom energijom i koji slobodno ugovaraju količine, cijene i uslove kupoprodaje zaključivanjem bilateralnih ugovora.

Viškovi električne energije se prodaju unutar elektroenergetskog sistema BiH i na granicama sistema sa Hrvatskom, Srbijom i Crnom Gorom putem dugoročnih i kratkoročnih transakcija. Kratkoročna trgovina obuhvata prodaju i kupovinu energije u periodu od 1 sata do 30 dana, a dugoročna se odnosi na kupovinu u periodu dužem od 30 dana.

Prihod po osnovu isporučene električne energije **po osnovu dugoročnih i kratkoročnih aranžmana u zemlji** realizovan kroz djelatnost trgovine iznosi 191.704.700 KM (1.761.433 MWh uz prosječnu godišnju prodajnu cijenu od 120,30 KM/MWh za dugoročnu prodaju i 102,68 KM/MWh za kratkoročnu). Najveći kupci su: GEN-I Sarajevo (69.946.215 KM), AXPO BH (56.207.591 KM), PETROL BH Sarajevo (21.103.548 KM), ALPIQ Energija BH (15.883.089 KM), EFT Bileća (12.427.394 KM) i HSE BH (11.025.560 KM).

Ukupan prihod od **prodaje električne energije na ino tržištu** realizovan kroz djelatnost trgovine iznosi od 42.643.636 KM.

Po osnovu dugoročnih aranžmana ino kupcima iskazan je prihod u iznosu od 18.588.664 KM (153.840 MWh uz prosječnu godišnju prodajnu cijenu od 120,83 KM/MWh). Prihodi po osnovu isporučene električne energije iz vlastite proizvodnje **po osnovu kratkoročnih aranžmana ino kupcima** iskazani su u iznosu od 24.054.962 KM (239.288 MWh uz prosječnu godišnju prodajnu cijenu od 100,53 KM/MWh). Najveći kupci su: MVM Partner ZRT (24.141.230 KM) i ČEZ A.S (15.909.761 KM).

Prema Godišnjem izvještaju za djelatnost trgovine električnom energijom za 2020. godinu po osnovu vezane trgovine, Društvo je na tržištu kupilo 543.119 MWh po prosječnoj cijeni 70,78 KM/MWh ukupne vrijednosti 38.441.996 KM, a prodalo istu količinu po prosječnoj cijeni 95,75 KM/MWh ukupne vrijednosti 52.004.559 KM čime je ostvarena zarada od 13.562.563 KM.

7.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su u iznosu od 6.059.995 KM i čine ih: prihodi od kamata po osnovu kamata za deponovana „a vista“ i oročena sredstva kod poslovnih banaka u iznosu od 2.262.185 KM,

prihodi od zateznih kamata 2.102.210 KM, pozitivne kursne razlike 1.388.742 KM i ostali finansijski prihodi 215.204 KM.

7.1.1.3 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su 8.269.933 KM i u najvećem dijelu odnose se na: prihode po osnovu ukidanja rezervisanja 1.529.244 KM, naplaćena otpisana potraživanja 1.471.210 KM, prihode iz ranijih godina 1.173.486 KM, prihode od prodatog otpadnog materijala 710.385 KM.

7.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi od 1.047.545.807 KM kako slijedi: **KM**

	1. 1. - 31. 12. 2020.	1. 1. - 31. 12. 2019
RASHODI	1.047.545.807	1.038.049.596
Poslovni rashodi:	971.078.619	981.305.477
Nabavna vrijednost prodate robe	126.335.993	159.839.770
Materijalni troškovi	389.633.511	353.198.764
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	174.240.997	179.317.193
Troškovi proizvodnih usluga	67.597.246	66.105.513
Amortizacija	144.649.561	148.029.500
Troškovi rezervisanja	12.661.619	14.810.055
Nematerijalni troškovi	55.959.692	60.004.682
Finansijski rashodi	3.539.649	4.880.240
Ostali rashodi i gubici	66.979.768	44.873.207
Rashodi iz osnova umanjavanja vrijednosti sredstava	4.608.197	5.224.699
Rashodi iz osnova promjene rač. polit. i ispr. greš. iz ranij. god.	1.339.574	1.765.973

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u visini od 971.078.619 KM, a čine ih: nabavna vrijednost prodate robe, materijalni troškovi, troškovi plaća i ostalih ličnih primanja, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije i nematerijalni troškovi.

Nabavna vrijednost prodate robe

Nabavna vrijednost prodate robe iskazana je 126.335.993 KM i u odnosu na prethodnu godinu manja je za 33.503.777 KM ili 21%. Najznačajniji razlog je smanjenje obima kupoprodaje energije u djelatnosti trgovine (za 42% gledano u energiji) i smanjenje prosječne nabavne cijene kod kupoprodaje (za 24,6%) u odnosu na 2019. godinu. Troškovi nabavke za kupoprodaju su bili niži za 49,6 mil. KM u odnosu na 2019. godinu (s tim da su i prihodi po tom osnovu značajno smanjeni, također zbog manje količine i nižih cijena). U zavisnosti od ponude i potražnje, na koju utiču proizvodnja, vremenski uslovi i isporuka, cijena nabavljene električne energije varira jer se radi o berzanskoj robi.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u visini od 389.633.511 KM, od kojih se najznačajniji odnose na utrošeni ugalj za proizvodnju električne energije (306.096.921 KM), troškove pomoćnih usluga u EES-u (25.090.947 KM), troškovi prevoza uglja (23.379.738 KM), troškovi proizvodnje toplotne energije i tehnološke pare (8.501.893 KM), trošak utrošenog elektro, građevinskog, mašinskog rezervnog materijala (4.353.338 KM) i utrošeni gorivo i mazivo za proizvodnju električne energije (3.897.314 KM).

Utrošeni ugalj za proizvodnju električne energije odnosi se na utrošak uglja za proizvodnju električne energije od zavisnih društava rudnika uglja i ostalih rudnika, od čega se najveći dio odnosi na nabavku uglja od RMU Banovići u iznosu od 88.345.108 KM i zavisnog Društva RMU Kakanj u iznosu od 65.052.980 KM. Ugalj koji Društvo nabavlja, ne plaća se po toni, već po energetske vrijednosti uglja.

Jedinične cijene nabavljenog uglja prema ugovorima koji su zaključeni za 2020. godinu su u rasponu od 4,70 KM/GJ do 5 KM/GJ. Osim od RMU Banovići, Društvo u 2020. godini nije vršilo nabavku uglja od rudnika koji nisu u sastavu koncerna JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo.

Troškovi prevoza uglja za proizvodnju električne energije iskazani su u iznosu od 23.379.738 KM, na osnovu provedenih postupaka javnih nabavki.

Utrošena energija i gorivo iskazana je u iznosu od 38.227.359 KM, a najvećim dijelom se odnosi na: troškove pomoćnih usluga u EES-u u iznosu od 25.090.947 KM, utrošeno gorivo i mazivo za proizvodnju električne energije u iznosu od 3.897.314 KM, utrošeni rezervni dijelovi za održavanje stalnih sredstava u iznosu od 3.736.451 KM, te troškovi vlastite potrošnje električne energije u iznosu od 1.954.397 KM.

Trošak pomoćnih usluga u EES-u sistemski usluga iskazan u iznosu od 25.090.947 KM odnosi se na trošak sistemske usluge koji se plaća u korist Nezavisnog operatorskog sistema u BiH-NOS, u mjesečnim iznosima, na osnovu Izvještaja o veličinama energije i vršnih opterećenja na mreži prenosa, na osnovu Odluke o tarifi za sistemsku uslugu za korisnika prijenosnog sistema tokom funkcionalnih ispitivanja i puštanja u rad⁶. Njima se podmiruju troškovi regulacije i pokrića prenosnih gubitaka u Elektroenergetskom sistemu BiH.

Nabavka goriva za Direkciju Društva, kao i za proizvodne podružnice (Tuzla, Kakanj i HE na Neretvi) vrši se centralizirano, od strane Sektora za komercijalne poslove, putem otvorenog postupka javne nabavke. Distributivne podružnice nabavljaju decentralizirano tj. same provode postupke javnih nabavki goriva.

Odlukom i izmjenama odluke o korištenju službenih vozila regulirano je ko ima pravo raspolaganja službenim vozilima. Pojedinačne odluke o korištenju službenih vozila, od strane generalnog direktora, donose se samo u slučaju ukazane potrebe. Snabdijevanje gorivom u 2020. godini vršilo se uglavnom od firme „Hifa Petrol“ d.o.o. putem elektronskih kartica. Kartica za točenje goriva je evidentirana na registarske oznake vozila.

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih primanja iskazani su u iznosu od 174.240.997 KM, a njihova struktura je:

	KM
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	174.240.997
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	149.547.003
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih (topli obrok, prevoz, regres i drugo)	23.980.056
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	122.229
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	591.709

Troškovi plata i naknada plata regulisane su Pravilnikom o radu, čije su zadnje izmjene donesene u junu 2020. godine, u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u Federaciji BiH, Zakonom o radu i Metodologijom i vrednovanjem radnih mjesta.

Na dan 31. 12. 2020. godine u Društvo je bilo 4.223 zaposlenih. Tokom 2020. godine Društvo su napustila 322 zaposlenika (penzija, sporazumni prestanak, smrt, istek ugovora), a istovremeno je primljeno 86 zaposlenika. Planom zapošljavanja na neodređeno vrijeme, za 2020. godinu, planirano je 128 novih zaposlenika, a primljeno je 47 zaposlenika na neodređeno vrijeme putem javnog konkursa (pomoćni radnici u proizvodnji, čuvari, stručni saradnici, referenti, bravari, elektromonteri i tehničari). Od planiranih 63 zaposlenika na određeno vrijeme u 2020. godini, izvršen je prijem 10 zaposlenika koji su primljeni putem javnog konkursa (izvršni direktori, elektromonteri, referenti i stručni saradnici). Također u 2020. godini planirano je zapošljavanje 57 pripravnika, a zaposleno je 25.

Prilikom obračuna i isplate plata i naknada primjenjuju se odredbe Zakona o radu, Granskog kolektivnog ugovora elektroprivredne djelatnosti u Federacije BiH, Pravilnika o radu i Sistematizacije radnih mjesta i ugovori o radu, zaključeni u skladu sa naprijed navedenim aktima. Pravilnikom o radu

⁶ „Sl. glasnik BiH“ broj 51/16,

na jedinstven način su regulisane plate zaposlenika, osnovna i najniža neto plata, dodaci na platu, naknade plata, dodatna primanja i naknade koje terete troškove poslovanja.

Osnovna plata proizvod je neto satnice, propisane granskim kolektivnim ugovorom i broja sati efektivnog rada u toku mjeseca i pripadajućeg koeficijenta složenosti poslova za radna mjesta.

Visina neto satnice u Društvu utvrđuje se mjesečno Odlukom Direktora, a u skladu sa Pravilnikom o radu i Granskim kolektivnim ugovorom. U 2020. godini neto satnica iznosila je 2,72 KM.

Najviša neto plata isplaćena u Društvu u 2020. godini je 4.785 KM, najniža prosječna plaća 830 KM, dok je prosječna neto plata na nivou Društva 1.817 KM.

Mjesečna neto plata generalnom direktoru utvrđena je u visini pet prosječnih neto plata isplaćenih u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca, a Izvršnim direktorima četiri i po prosječne neto plate isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Tako utvrđene plate uvećavaju se za visinu minulog rada, što je predviđeno članom 5. stav 2. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim preduzećima u većinskom vlasništvu Federacije BiH⁷.

Troškovi službenih putovanja i putni troškovi zaposlenih iskazani su u iznosu od 122.229 KM. Najveći dio se odnosi na naknadu za upotrebu privatnih vozila u službene svrhe u iznosu od 34.443 KM, troškove smještaja za službena putovanja u zemlji u iznosu od 27.937 KM i dnevnice za službena putovanja u zemlji 25.844 KM. Visina dnevnica za službena putovanja u zemlji i inozemstvu isplaćuje se na način propisan za Federalne organe uprave.

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su u iznosu od 23.980.056 KM, a čine ih:

Naknade za topli obrok iskazane su u iznosu od 16.791.872 KM (neoporezivi dio 8.361.930 KM i oporezivi dio toplog obroka 8.429.942 KM), a isplaćuju se na osnovu člana 106. Pravilnika o radu i tromjesečnih Odluka o visini naknade za topli obrok. Visina toplog obroka u 2020. godini kretala se u bruto rasponu od 15,01 KM do 15,46 KM po danu.

Naknade za prevoz na posao i sa posla iskazane su u iznosu od 2.641.966 KM, a obračunavaju se i isplaćuju u skladu sa članom 113. Pravilnika o radu i Rješenja Generalnog direktora. Radnik kojem nije organiziran prijevoz na posao i sa posla, a čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada preko 2 do 120 km, ima pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla u visini troškova prevoza javnim odnosno gradskim prometom, koji odgovara radnom vremenu radnika. Sve troškove prijevoza preko 120 km radnik snosi sam.

Regres za godišnji odmor isplaćen u iznosu od 2.045.293 KM, u pojedinačnom iznosu od 50% prosječne neto plate isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, a u skladu sa članom 114. Pravilnika o radu i Odluke o isplati naknade o korištenju godišnjeg odmora-regresa za 2020. godinu radnicima JP Elektroprivreda BIH d.d. Sarajevo.

Troškovi naknada članovima odbora i komisija iskazani su u iznosu od 172.832 KM i odnose se na isplate naknada članovima Nadzornog odbora od 140.742 KM i članovima Odbora za reviziju 32.089 KM, sa pripadajućim porezima i doprinosima. Mjesečna naknada za rad predsjednika i članova Nadzornog odbora regulisana je Ugovorima i Odlukom Skupštine Društva od 29. 12. 2015. godine i to: za predsjednika Nadzornog odbora u visini od dvije prosječne neto plate isplaćene u FBiH i članovima 80% od iznosa dvije prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca.

Mjesečne naknade Odboru za reviziju prema Odluci Skupštine Društva i Ugovorima utvrđene za predsjednika u iznosu od jedne prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, a iznos naknade članovima iznosi 80% od iznosa naknade predsjednika Odbora za reviziju.

Direktoru Odjela za internu reviziju u skladu sa Ugovorom o angažmanu pripada naknada u neto iznosu 2.500 KM mjesečno.

⁷ "Sl. novine FBiH", broj: 12/09

Na osnovu člana 9. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i Javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH, Uprava donosi Odluku o isplati naknade za rad punomoćnicima za prisustvovanje na sjednicama u visini od 500 KM po održanoj sjednici.

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 67.597.246 KM, a najznačajniji se odnose na: troškove prenosa električne energije sa distributivne i sa prenosne mreže u iznosu od 43.590.877 KM, troškove održavanja (opreme, objekata, transportnih sredstava, nematerijalnih sredstava i sl.) u iznosu od 20.476.494 KM, te na troškove izrade i dorade učinaka u iznosu od 2.679.175 KM.

Troškovi prenosa električne energije sa distributivne i prenosne mreže iskazani su u iznosu od 43.590.877 KM odnose se najvećim dijelom na: troškove prenosa električne energije u zemlji – tarifni kupci sa distributivne mreže u iznosu 38.447.363 KM i troškove prenosa električne energije u zemlji tarifni kupci sa prenosne mreže u iznosu od 5.143.513 KM. Troškovi prenosa električne energije vrše se na osnovu mjesečnih faktura od strane Elektroprijenosa, Izvještaja o veličinama isporučene električne energije i vršnog opterećenja po mjesecima na mreži prenosa od strane NOSBiH-a (Nezavisnog operatorskog sistema u BiH) i tarifa za uslugu prenosa električne energije po osnovu Odluke DERK-a broj 04-28-5-102-36/15 od 21. 5. 2015. godine.

Troškovi usluga održavanja i zaštite odnose se najvećim dijelom na usluge investicionog održavanja građevina i opreme u iznosu od 6.300.507 KM, redovnog održavanja građevina i opreme u iznosu od 4.486.369 KM, zaštitarske usluge u iznosu od 2.112.748 KM, usluge iskopa i zatrpavanja za elektro mrežu u iznosu od 1.212.485 KM, te usluge čišćenja u iznosu od 901.024 KM.

Troškovi izrade i dorade učinaka odnose se na ostale usluge na izradi i doradi učinaka TE u iznosu od 2.179.394 KM, usluge na izradi i doradi učinaka – priključci u iznosu od 417.017 KM, ostale usluge u iznosu od 64.318 KM, te grafičke usluge u iznosu od 18.446 KM. Najveći trošak koji se odnosi na izradu i doradu učinaka odnosi se na izvršene usluge za rukovanje transportnim sistemima uglja i održavanje čistoće postrojenja uglja TE Tuzla, u skladu sa zaključenim Ugovorom sa firmom Rudar d.o.o. Tuzla i Zapisnicama o izvršenim radovima, te mjesečnog rasporeda rada radnika i isporučenim mjesečnim fakturama.

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 144.649.561 KM. Najveći trošak amortizacije odnosi se na amortizaciju građevinskih objekata u iznosu od 69.272.900 KM i amortizaciju postrojenja i opreme u iznosu od 57.767.015 KM. Posmatrajući ove troškove prema djelatnostima može se konstatovati da su najveći troškovi amortizacije u djelatnostima proizvodnje i distribucije. U odnosu na 2019. godinu troškovi amortizacije su manji za 2,3%. U podružnici HE na Neretvi za dio opreme je izvršen obračun troškova amortizacije po funkcionalnom metodu obzirom na njeno korištenje (trošenje) u smanjenom obimu proizvodnje u odnosu na planirani nivo (uz efekat od oko 2,03 mil. KM nižih troškova zbog primjene funkcionalnog metoda).

Troškovi rezervisanja

Troškovi rezerviranja iskazani su u iznosu od 12.661.619 KM, a odnose se na troškove rezervisanja po osnovu sudskih sporova u iznosu od 8.510.427 KM, te ostalih rezervisanja koja se odnose na aktuarski obračun po MRS 19 – Primanja zaposlenih, demontažu stalnih sredstava u termoelektranama, rezervisanja za poribljavanje i rezervisanja za neiskorištene dane godišnjeg odmora u iznosu od 4.151.192 KM, što je šire objašnjeno pod tačkom 9. Izvještaja.

U skladu sa Odlukom o primjeni MRS 37, postupak rezervisanja se provodi na način da direktori podružnica i Rukovodilac Sektora za pravne poslove prijavljuju rezervisanja sredstava Izvršnom direktoru za pravne i kadrovske poslove, do 15. 12. tekuće godine. Na osnovu prikupljenih podataka o prijavljenim rezervisanjima, Izvršni direktor za pravne i kadrovske poslove i Izvršni direktor za ekonomske poslove sačinjavaju zbirni izvještaj, na osnovu kojeg Uprava Društva donosi Odluku o iznosu rezervisanja po osnovu sudskih sporova. U skladu sa Odlukom Uprave Društva o primjeni MRS-a 37 - Rezervisanje, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva) u pravnim sporovima u kojima je

Društvo tuženo, proveden je postupak rezervisanja sredstava po osnovu pokrenutih sudskih sporova. Najznačajniji sudski sporovi odnose se na:

- arbitražni spor sa Konzorcijem Strabag AG Austrija i Končar d.d Zagreb (20.076.947 EUR),
- tužbu Grada Mostara u vezi naknade za korištenje HE Salakovac i HE Grabovica (4.970.167 KM),
- spor sa Zeničko-dobojskim kantonom u vezi naknade za zagađenje zraka (1.527.105 KM),
- upravni sporovi u vezi komunalnih naknada za mrežu i sl.

Društvo je na osnovu Obračuna rezervacija za dugoročne obaveze za JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, sačinjenog od strane ovlaštenog aktuara, izvršilo rezervisanja za primanja zaposlenih, za koja je aktuar prilikom obračuna koristio diskontnu stopu od 2,5% (obračun 2019. godine: 2,5%).

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 55.959.692 KM. U okviru nematerijalnih troškova najznačajniji su: troškovi poreza, naknada i taksi u iznosu od 36.769.089 KM (vodne naknade za iskorištenu vodu, doprinosi za hidroakumulaciju, kantonalna naknada od posebnog značaja za HNK, naknada za zagađenje zraka, komunalne naknade i koncesije, doprinosi za građevinsko zemljište i sl.), troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga u iznosu od 6.700.872 KM, troškovi doprinosa, članarina i drugih davanja u iznosu od 5.873.082 KM (članarine privrednoj komori, naknade za FERK, naknade za NOS, naknade za DERK, naknade za turističke zajednice i dr.), troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 3.037.649 KM (troškovi poribljavanja, usluge grijanja, usluge vodovoda i kanalizacije, zdravstvene usluge i sl.), troškovi premije osiguranja u iznosu od 1.830.350 KM (osiguranje imovine, vozila i radnika), troškovi platnog prometa u iznosu od 1.342.701 KM, ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 289.057 KM (objave tendera, oglasi, špediterske usluge i sl.), te troškovi reprezentacije u iznosu od 116.892 KM.

Poštanske i telekomunikacijske usluge najvećim dijelom se odnose na troškove otpreme pošte računa kupcima u iznosu od 5.811.896 KM u skladu sa potpisanim Ugovorom, te troškove telefona u iznosu od 422.846 KM, troškova mobitela u iznosu od 119.199 KM, troškove interneta u iznosu od 45.676 KM i ostale usluge. Ograničenje visine troškova mobilnih telefona regulisani su Odlukom o korištenju mobilnih telekom usluga u JP „Elektroprivreda BiH“ od 7. 2. 2017. godine, u rasponu od 30 KM (rukovodioci poslovnih jedinica u podružnicama) i ostali korisnici do 200 KM (Generalni direktor).

7.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu 3.539.649 KM, a odnose se na: rashode kamata na kredite 2.578.552 KM, rashode kamata po aktuarskom obračunu u iznosu od 882.946 KM, zatezne kamate 35.034 KM, negativne kursne razlike u iznosu od 28.832 KM i ostali finansijski rashodi u iznosu od 14.284 KM.

7.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 66.979.768 KM, a odnose se na: rashode od ispravke vrijednosti i otpisa nenaplaćenih potraživanja u iznosu od 60.133.824 KM, kalo na zalihama uglja u iznosu od 6.137.226 KM, naknade šteta u iznosu od 284.392 KM, gubitke od prodaje materijala 206.454 KM, gubitke od prodaje zemljišta u iznosu od 121.268 KM, utvrđene manjkove u iznosu od 66.000 KM, te ostale rashode u iznosu od 30.605 KM.

7.1.2.4 Rashodi iz osnova umanjenja vrijednosti sredstava

Rashodi iz osnova umanjenja vrijednosti sredstava iskazani su 4.608.197 KM, a odnose se na gubitke od umanjenja vrijednosti stalnih sredstava 3.756.254 KM i troškove umanjenja vrijednosti zaliha (zastarjele i neupotrebljive zalihe) 851.942 KM.

7.1.2.5 Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina

Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijeg perioda iskazani su u iznosu od 1.339.574 KM i odnose se na rashode iz ranijeg perioda koji ranije nisu evidentirani.

7.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2020. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat – neto dobit od 7.249.260 KM, dok je prethodne godine dobit iznosila 20.123.609 KM. Značajno smanjenje dobiti nastalo je zbog ispravke vrijednosti i iskazanih rashoda nastalih po osnovu otpisa potraživanja za date avanse rudnicima u prethodnom periodu.

S obzirom na to da Društvo:

- nije izvršilo procjenu vrijednosti nadoknadivog iznosa ulaganja u zavisna društva u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje imovine (tačka 7.2.1 Izvještaja);
- za date avanse rudnicima nije izvršilo procjenu nadoknadivog iznosa niti umanjeње vrijednosti po tom osnovu, iako postoje indikacije njihovog umanjeња vrijednosti u skladu s MRS-om 39 – Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje (tačka 7.2.2 Izvještaja);
- nije vršilo procjenu nadoknadive vrijednosti investicija u toku u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje imovine (tačka 7.2.1 Izvještaja);

ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat (dobit) Društva.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava na datum bilansa iskazana je u tabeli:

	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	3.116.644.935	2.819.083.550
Nematerijalna sredstva	11.866.284	13.359.602
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.614.381.802	2.356.691.653
Biološka sredstva	49.504	49.504
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	287.194	298.119
Dugoročni finansijski plasmani	480.576.133	440.255.609
Druga dugoročna potraživanja	8.499.658	7.444.703
Dugoročna razgraničenja	984.360	984.360

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu 11.866.284 KM, a čine ih licence 3.468.211 KM, računarski programi 4.008.863 KM, koncesije 3.315.928 KM (koje se odnose za izgradnju i korištenje HE Vranduk, HE Janjići i mini hidroelektranu Osenica) i ostala nematerijalna imovina 633.262 KM. Ova imovina početno se vrednuje po trošku nabavke. Nakon početnog priznavanja vrednuje se po trošku umanjeњom za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjeња. Amortizacija nematerijalnih sredstava vrši se primjenom linearne metode otpisa tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja sredstva od 2 do 10 godina. Povećanje ove imovine u 2020. godini izvršeno je u iznosu od 460.386 KM, od čega najveće stavke uvećanja odnose se na nabavku licenci i softvera u iznosu od 271.985 KM i to usluge dorade sistema SOEE/SONN, softver za podršku procesu prodaje, softver SICAM i Elaborat o stanje 420 kV postrojenja.

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazana su u iznosu od 2.614.381.802 KM, a čine ih zemljišta (84.703.153 KM), građevinski objekti (1.359.655.570 KM), postrojenja i oprema (609.601.116 KM), alati, pogonski i kancelarijski namještaj (2.570.145 KM), transportna sredstva (6.453.782 KM), materijalna sredstva u pripremi (326.650.019 KM) i avansi za stalna sredstva (224.748.016 KM).

Struktura i promjene na **nekretninama, postrojenjima i opremi** daju se u sljedećoj tabeli: **KM**

	Opis	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pog. i kancel. namještaj	Transp. sredstva	Mat. Sredstva u pripremi	Avansi za stalna sredstva	Ukupno
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Nabavna vrijednost								
	na 1. 1. 2020.	87.261.455	4.199.694.286	3.296.466.655	31.695.127	57.074.155	176.531.566	22.778.681	7.871.501.925
	Direktna povećanja u 2020.	0	0	0	0	0	202.812.626	263.890.194	466.702.820
	Prenos sa pripreme	112.398	32.590.303	17.417.069	355.078	1.442.848	-52.145.702	0	-228.006
	Otuđenje i rashodovanje	2.668.300	8.058.466	10.812.416	305.861	666.701	0	0	22.511.744
	Ostalo	-2.400	-2.442.110	2.457.735	0	0	-548.471	-61.920.859	-62.456.105
	na dan 31. 12. 2020.	84.703.153	4.221.784.014	3.305.529.043	31.744.345	57.850.302	326.650.019	224.748.016	8.253.008.892
2	Akumulirana amortizacija								0
	na 1. 1. 2020.	0	2.797.877.265	2.638.716.668	28.573.463	49.642.876	0	0	5.514.810.272
	Amortizacija za 2020.	0	73.999.659	67.111.069	896.608	2.420.345	0	0	144.427.681
	Otuđenje i rashodovanje	0	7.299.622	10.326.088	295.872	666.701	0	0	18.588.283
	Ostalo	0	-2.448.858	426.279	0	0	0	0	-2.022.579
	na 31. 12. 2020.	0	2.862.128.443	2.695.927.927	29.174.199	51.396.520	0	0	5.638.627.089
3	Neto knjigovod. vrijednost								0
	na 1. 1. 2020.	87.261.455	1.401.817.021	657.749.987	3.121.664	7.431.279	176.531.566	22.778.681	2.356.691.653
	na 31. 12. 2020.	84.703.153	1.359.655.571	609.601.116	2.570.145	6.453.782	326.650.019	224.748.016	2.614.381.802

Zemljišta i šume odnose se na građevinska, poljoprivredna, šumska i zemljišta za ostale namjene. Povećanja u 2020. godini najvećim dijelom odnose se na eksproprijaciju zemljišta u ED Sarajevo 69.266 KM, ED Zenica 25.112 KM, ED Bihać 15.148 KM i ED Tuzla 2.872 KM. Najveće rashodovanje je bilo u Direkciji Društva u iznosu od 1.845.652 KM, a odnosi se na pet parcela koje su preknjižene na vanbilansnu evidenciju do konačnog rješavanja imovinskopravnih odnosa sa Elektroprenosom a.d. – Banja Luka.

Građevinski objekti odnose se na građevinske objekte za obavljanje djelatnosti 1.359.407.542 KM i stanove 248.029 KM. Povećanje na ovoj poziciji, na nivou Društva, iskazano je u iznosu od 32.590.303 KM, a odnosi se na okončane radove na izgradnji novih, rekonstrukciji i sanaciji postojećih elektroenergetskih objekata i mreže. Najveća ulaganja izvršena su u ED Sarajevo 9.844.310 KM, ED Zenica 6.268.553 KM, ED Bihać 7.287.905 KM i ED Tuzla 3.906.301 KM. Povećanje građevinskih objekata najvećim dijelom se odnosi na provođenje vodova u tunelu Hranjen 7 206.244 KM, izgradnju objekta Močević - TSs Prečko Polje 1 246.372 KM, trafo stanica Semizovac 420.283 KM, TS Svrake 355.879 KM, TS 110/35kv Jablanica-MHE Zlate 352.815 KM, TP Svrake 348.962 KM, TS 18 (Famos) Univer. Centar Ilidža 4 295.248 KM, TS Sarajevo 10-Rp Bojnik 292.164 KM. Smanjenje na ovoj poziciji izvršeno je po osnovu rashodovanja dotrajalih građevina, o čemu je Odluke donio Nadzorni odbor. Izvršeno je rashodovanje zastarjelih i dotrajalih objekata nabavne vrijednosti 8.058.466 KM, ispravke vrijednosti 7.290.932 KM, sadašnje vrijednosti 767.534 KM.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 609.601.116 KM. Vrijednost ove imovine u toku 2020. godine povećana je za 17.417.069 KM, najvećim dijelom, po osnovu aktiviranja opreme za proizvodnju električne energije u proizvodnim podružnicama ED Zenica 3.922.888 KM, ED Sarajevo 2.643.272 KM, ED Tuzla 2.492.524 KM, TE Tuzla 2.192.766 KM, TE Kakanj 1.784.740 KM i HE na Neretvi 1.198.512 KM. Najveće aktivirane investicije su: ZTS 35/10kv Buturović Polje -Zk.87 (F5) 597.105 KM, brojila Trofazna Dvotarifna 431.937 KM, brojila Monofazna Dvotarifna 371.625 KM, Monofazna brojila Gračanica 341.013 KM. Smanjenje na ovoj poziciji, prema navedenoj tabeli, izvršeno je po osnovu rashodovanja zastarjele, neispravne i dotrajale opreme, o čemu je Odluke donio Nadzorni odbor. Rashodovana je oprema nabavne vrijednosti 10.812.416 KM, ispravke vrijednosti 10.336.660 KM, te sadašnje vrijednosti 509.839 KM.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 6.453.782 KM. Povećanja se najvećim dijelom odnose na nabavku jednog vozila Iveco Daily (58.000 KM), devet vozila Toyota Tip Hillux (449.995 KM), sedam vozila Dacia Duster (237.860 KM) pet vozila Škoda Fabia (118.450 KM) i sedamnaest vozila Dacia Dokker (293.380 KM).

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi na dan 31. 12. 2020. godine iskazani su u iznosu 326.650.019 KM. Ukupna ulaganja u materijalna sredstva u 2020. godini iznosila su 202.812.626 KM, a aktivirano je 52.145.702 KM ili 26 %. Od ukupnog iznosa investicija u toku na kapitalne investicije odnosi se 272.662.138 KM koje predstavljaju ulaganja u nove objekte za čiju izgradnju je potreban duži vremenski period. Dosadašnja ulaganja najvećim dijelom se odnose kupovinu zemljišta, izradu investiciono-tehničke dokumentacije, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i sl. Najveće investicije odnose se na:

Izgradnju vjetroelektrana Podveležje u koju je sa 31. 12. 2020. godine uloženo 149.050.718 KM. Projekat je započet 24. 2. 2016. godine kada je Nadzorni odbor dao saglasnost ukupne predračunske vrijednosti 158.249.608 KM. Izvori finansiranja su kreditna sredstva KfW 127.128.950 KM, vlastita sredstva 30.995.915 KM i grant sredstva KfW 124.743 KM. Projekat je bio podijeljen na tri Lot-a i do 31. 12. 2020. godine realizacija Lot-a 3 - putevi je okončana, Radovi na terenu za Lot - 2 – su okončani, kao i Lot - 1 - isporuka i montaža vjetroagregata. Za navedenu investiciju je u augustu 2021. godine izvršena kolaudacija i stavljena je u upotrebu.

Izgradnju Bloka 7 – TE Tuzla u koji je sa 31. 12. 2020. godine uloženo 84.956.692 KM. Projekat je započet 2008. godine kada je Nadzorni odbor donio Odluku o investicionom ulaganju u izgradnju Bloka 7 -450 MW u TE Tuzla. Vlada FBiH je na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije 8. 3. 2010. godine donijela Odluku o pripremi i izgradnji TE Tuzla, kojom je dala saglasnost Društvu, kao nosiocu aktivnosti, za izgradnju Bloka 7. Predračun vrijednosti ukupne investicije je 1.802.685.202 KM, a izvori finansiranja su kreditna sredstva Izvozno-uvozne banke Kine 1.200.860.062 KM, kreditna sredstva domaćih banaka 141.279.380 KM i vlastita sredstva 460.545.760 KM. Ugovor o inženjeringu, nabavci i izgradnji potpisan je 27. 8. 2014. godine između Društva i Konzorcija China Gezhouba Company Limited Peking - Lider i China Energy Engineering Group Guangdong Electric Power Design Institute Co. Ltd. (u daljem tekstu Izvođač) u iznosu od 722.345.000 EUR-a odnosno 1.412.782.021 KM, a Sporazum o kreditnoj liniji sa Izvozno-uvoznom bankom Kine (Cexim bankom) potpisan je 27. 11. 2017. godine u iznosu od 613.990.000 EUR-a odnosno 1.200.860.062 KM, na period od 20 godina, sa petogodišnjim grace periodom koji je uključen u rok otplate kredita. **Za navedene ugovore Društvo je 8. 3. 2019. godine dobilo saglasnosti Parlamenta FBiH, kao i saglasnost na Odluku Vlade FBiH o izdavanju Garancije FBiH u korist Izvozno-uvozne banke Kine.**

Na 31. 12. 2020. realizovano je 296.356.621 KM, od čega se 211.917.603 KM odnosi na uplaćeni avans izvođaču radova koji je uplaćen 23. 6. 2020. godine. Uplata avansa je izvršena, u skladu sa potpisanim ugovorom, nakon što je Društvo dobilo Bankarsku garanciju za avansno plaćanje od 29. 4. 2020. godine u iznosu uplaćenog avansa.

Do kraja 2020. godine Društvo je sačinilo Idejni projekat, Studiju uticaja na okoliš, dobilo okolinske dozvole i ostale saglasnosti i dozvole, izvršilo eksproprijacije zemljišta i izvršilo pripremne radove na uređenju gradilišta Bloka 7. U skladu sa članom 5.1.3 Ugovora, nakon što su završeni svi pripremni radovi, **Društvo je 16. 7. 2020. godine izdalo Obavijest o početku realizacije** ugovora sa Konzorcijem i od toga dana teku rokovi izgradnje Bloka 7 koji su Ugovorom predviđeni u periodu od 56 mjeseci.

Međutim, na osnovu predočenog dopisa od 13. 8. 2020. godine, Izvođač je obavijestio Društvo da podizvođač radova General Electric Steam Power Switzerland GmbH odbija izvođenje ugovora o isporuci kotla, turbine i generatora i da napušta djelatnost proizvodnje novih objekata za proizvodnju električne energije na ugalj. Izvođač je 23. 10. 2020. godine obavijestio Društvo o procjeni da mu je za rješenje nastalog problema potrebno dodatnih devet mjeseci. **Ukazujemo na činjenicu da, prema članu 1.7.1. Ugovora, za izmjenu ili dopunu popisa podizvođača u vezi s isporukom turbine ili kotla, potrebno je napraviti dodatak Ugovoru, a prema članu 1.7.2. promjenu podizvođača može izvršiti izvođač, uz prethodnu pismenu saglasnost Društva. Društvo mora bez odlaganja, najkasnije u roku od 14 dana, reagirati. Izvođač snosi odgovornost za radnje podizvođača kao da se radi o vlastitim radnjama i propustima. Nije nam prezentirana dokumentacija da je postupljeno u skladu s navedenim članovima Ugovora.**

Prema izjavi odgovorne osobe Društvo je o svemu obavijestilo resorno ministarstvo, međutim, reviziji nije prezentiran akt jer se radi o poslovnoj tajni (Informacija od 3. 2. 2021. godine), odnosno

prijedlog koji je upućen Ministarstvu. Na osnovu toga, Ministarstvo je sačinilo u junu 2021. godine Informaciju o aktuelnoj situaciji na realizaciji EPC Ugovora za izgradnju Bloka 7 TE Tuzla i dostavilo Vladi FBiH i Parlamentu FBiH radi informisanja i eventualnog davanja određenih uputa, a zadužilo Društvo da poduzme sve mjere i aktivnosti na zaštiti interesa Društva. Do okončanja revizije Parlament FBiH nije razmatrao navedenu izmjenju Ugovora, niti su prema prikupljenim informacijama započete aktivnosti na izgradnji projekta.

Prema odredbama zaključenog ugovora, Izvođač je dužan da sačini Detaljni plan provedbe ugovora (rok 3 mjeseca od izdavanja Obavijesti o početku realizacije) kao i ostalu dokumentaciju utvrđenu članom VI Ugovora (npr. Osnovni inženjering, Program osiguranja i kontrole kvaliteta, plan organizacije radova - u roku od najviše 90 dana od izdavanja Obavijesti o početku realizacije). **Društvo je u više navrata skretalo pažnju Izvođaču da ne prihvata alternativne podizvođače, kao i na kašnjenje u ispunjenju navedenih ugovorenih obaveza i na činjenicu da dostavljeni dokumenti nisu u skladu s Ugovorom, zbog čega oni nisu ni prihvaćeni. Dopisom od 7. 5. 2021. godine Društvo je također obavijestilo Izvođača da Nadzorni odbor ne želi prihvatiti izmjene Ugovora u dijelu koji se odnosi na alternativne podizvođače, te da ostaje pri prvobitno ugovorenim obavezama.**

Članom 18.5. Ugovora navedeno je da Društvo može raskinuti Ugovor u roku od 60 dana od datuma kada se saznalo za događaj koji opravdava njegov raskid. Prema članu 3.1.10., utvrđeno je da Društvo u slučaju raskida Ugovora ima pravo da podnese zahtjev za isplatu uplaćenog avansa na osnovu dobivene Bankarske garancije za avansno plaćanje.

S obzirom na to da Društvo ostaje pri zaključenom ugovoru i da ne prihvata alternativna rješenja u vezi podizvođača, da su konstatovana kašnjenja Izvođača u ispunjavanju ugovorenih obaveza, kao i na činjenicu da je do sada na izgradnju Bloka 7 TE Tuzla Društvo već izvršilo ulaganja u iznosu od 84.956.692 KM, platilo avans u iznosu od 211.917.603 KM i kreditno se zadužilo kod stranih i domaćih banaka u ukupnom iznosu od 1.342.139.442 KM, potrebno je da organi upravljanja Društva, kao nosioci aktivnosti i ugovorne strane, poduzmu hitne aktivnosti na rješavanju statusa ove investicije. Pravovremeno reagovanje je u svrhu zaštite interesa Društva i realizacije investicije. Svako odugovlačenje sa donošenjem odluke može rezultirati dodatnim troškovima za Društvo.

Preporuka:

- **potrebno je da organi upravljanja Društva poduzmu hitne aktivnosti na rješavanju statusa investicije Bloka 7 TE Tuzla.**

HE Vranduk je projekat za koji je Vlada FBiH u martu 2010. godini donijela Odluku o pripremi i izgradnji HE Vranduk kojom je obavezala Društvo da poduzme aktivnosti na pripremi i izgradnji HE kao i aktivnosti na pribavljanju koncesije, a rok za realizaciju projekta je kraj 2014. godine. Predračunska vrijednost investicije je 146.687.264 KM a do kraja 2020. realizovano je 21.952.783 KM u okviru kojeg je i iznos od 2.268.964 KM koji se odnosi na plaćenu jednokratnu koncesionu naknadu. Za realizaciju ovog Projekta Društvo je sačinilo Idejni projekat, obezbijedilo koncesiju, dobilo okolinsku dozvolu, okončalo eksproprijaciju zemljišta, potpisalo Ugovor za projektovanje, isporuku opreme, izgradnju i puštanje u pogon sa Konzorcijem Strabag AG Austrija i Končar d.d. Zagreb 9. 1. 2016 godine.

Međutim, početkom 2019. godine izvođač radova je raskinuo ugovor i prestao sa izvođenjem radova, zbog čega je Društvo, uvažavajući činjenicu da se radilo o neopravdanom raskidu, pokrenulo naplatu bankovne garancije za dobro izvršenje posla. Bankovna garancija u punom iznosu je i naplaćena, ali nije oprihodovana (iskazana je na odgođenim prihodima), a čemu je prethodilo vođenje sudskog postupka (po zahtjevu Strabag AG Austrija i Končar d.d. Zagreb) pred sudom u Beču, koji je okončan u korist JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo. Nakon toga pokrenut je arbitražni postupak u kojem tužba Konzorcija Strabag AG Austrija i Končar d.d. Zagreb iznosi 20.076.947,29 EUR-a i odnosi na štetu nastalu radi nerealizacije ugovora, povrat garancije i sl. Protutužbeni zahtjev Društva iznosi 31.697.264,52 EUR-a radi nerealizacije projekta HE Vranduk, neostvarene dobiti, neproizvedene električne energije i sl. Društvo je nakon toga pokrenulo aktivnosti oko izbora novog izvođača radova i pripremila tendersku dokumentaciju. Međutim, navedene aktivnosti su zaustavljene iz razloga što je

Federalno ministarstvo prostornog uređenja odbilo dati saglasnost za izdavanje rješenja o urbanističkoj saglasnosti zbog negativnog mišljenja Komisije za nacionalne spomenike koja je negativno mišljenje dala zbog usaglašenosti ove investicije sa mjerama zaštite propisanih Odlukom o proglašenju Starog grada Vranduk nacionalnim spomenikom BiH. Nakon toga Društvo je 2019. godine pokrenulo upravni spor s ciljem poništenja Rješenja Federalnog ministarstva prostornog uređenja o odbacivanju Zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti za HE Vranduk.

Društvo nije izvršilo analizu izvršenih ulaganja u HE Vranduk, prije svega iz razloga što u 2020. godini nije bilo aktivnosti na realizaciji ove investicije. Ranije je pokrenut upravni spor u vezi s dobivanjem urbanističke saglasnosti, a investicija je započeta 2010. godine. Društvo je trebalo procijeniti je li zbog ovih okolnosti došlo do umanjenja vrijednosti investicije, u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. Navedeno može imati za posljedicu da je vrijednost investicije umanjenja, odnosno da su sredstva i finansijski rezultat za 2020. godinu precijenjeni.

Preporuka:

- **analizirati izvršena ulaganja i realizovane aktivnosti u HE Vranduk s ciljem pravilnog knjigovodstvenog evidentiranja investicije u poslovnim knjigama Društva.**

Investicije u toku iskazane su u ukupnom iznosu od 326.650.019 KM. Prema ročnoj strukturi i na osnovu uzorka utvrđeno je da postoje investicije na kojima nije bilo promjena u 2020. godini, kao ni u prethodne dvije godine, u iznosu od najmanje 30.516.693 KM (HE Vranduk, Blok 8 TE Kakanj, HE Ustikolina, kapitalni remont bloka 4 TE Tuzla, MHE na Neretvici i sl.). Imajući u vidu prirodu investicija i određene probleme zbog kojih nije bilo knjigovodstvenih promjena duži period, te da se radi o značajnim kapitalnim investicijama čija realizacija ne zavisi samo od Društva (npr. za Vranduk je u toku upravni spor), bilo je potrebno na datum bilansa procijeniti nadoknadivu vrijednost ovih sredstava.

Za investicije u toku Društvo nije provelo test na umanjenje vrijednosti imovine u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. Posljedica toga je da se iskazana knjigovodstvena vrijednost investicija u toku može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima navedenog standarda, što može imati posljedice i na finansijski rezultat.

Avansi za stalna sredstva najvećim dijelom odnose se na avans uplaćen kineskom izvođaču radova China Gezhouba Group Company LTD i poreskom punomoćniku CGGC BiH Tuzla u svrhu izgradnje Bloka 7 u TE Tuzla. Iznos avansa predstavlja 15 % od ukupne vrijednosti ugovora za izgradnju, a u 2020. godini nije bilo pravdanja navedenog avansa. Bruto iznos avansa iznosi 247.943.596 KM, PDV je 36.025.993 KM koji je uplaćen naprijed navedenom poreskom punomoćniku, tako da neto iznos avansa iznosi 211.917.603 KM. Finansiranje avansa je izvršeno 2/3 iz komercijalnih kredita od konzorcija domaćih banaka, a 1/3 je plaćena iz vlastitih sredstava Društva.

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 480.576.133 KM, a čine ih učešća u kapitalu povezanih pravnih lica (rudnici) 401.590.734 KM, učešće u kapitalu drugih povezanih pravnih lica 13.212.668 KM; učešće u kapitalu drugih pravnih lica 1.950.186; dugoročni krediti dati u zemlji 248.010 KM; ulaganja u dužničko vrijednosne papire- registar vrijednosnih papira u iznosu od 9.060 KM, te ostali dugoročni finansijski plasmani 63.565.475 KM.

Ulaganja u rudnike odnose se na ulaganja u rudnike koji su dati u vlasništvo Društvu na osnovu Odluke Vlade FBiH o prenosu udjela Federacije BiH u rudnicima uglja u Federaciji BiH na JP Elektroprivreda BiH d. d. Sarajevo⁸. Struktura ulaganja je sljedeća: Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla 117.509.981 KM; RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj 104.799.119 KM; RMU „Zenica“ d.o.o. Zenica 68.154.167 KM; RMU „Breza“ d.o.o. Breza 49.100.363 KM; RMU „Đurđevik“ d.o.o. Đurđevik 38.994.604 KM; RMU „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila 11.731.031 KM i Rudnik uglja „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje 11.301.468 KM. Društvo je u 2020. godini na ime ulaganja u rudnike (dokapitalizaciju) doznačilo 12.431.628 KM. Od momenta početnog priznavanja ulaganja u iznosu od 81.804.238 KM

⁸ "Sl. novine FBiH", broj: 04/09

(procijenjena vrijednost rudnika na dan 30. 9. 2009. godine) do 31. 12. 2020. godine Društvo je u rudnike uložilo dodatnih 319.786.496 KM na osnovu odluka o dokapitalizaciji. Sredstva se doznačavaju na osnovu zahtjeva rudnika za potrebe nabavke roba, usluga, radova, kupovinu-eksproprijaciju zemljišta, a često i radi obezbjeđenja sredstava za isplatu plata.

Ulaganja u ostala zavisna društva odnose se na učešće u kapitalu sljedećih preduzeća: „Tvornica transportnih uređaja Energetik“ d.o.o. Tuzla 6.648.000 KM po osnovu Odluke Skupštine Društva od 19. 9. 2016. godine o osnivanju navedenog preduzeća (u kojem Društvo ima učešće od 80% u osnovnom kapitalu), „Iskraemeco“ d.o.o 3.192.691 KM (upravljanje energijom i usluge 57,5% vlasništvo); Hotel ELBiH d.d. Makarska 2.047.741 KM (hotelijerstvo 100% vlasništvo) i „Eldis Tehnika“ d.o.o. 1.324.236 KM (proizvodnja elektro opreme i komunikacije 100 % vlasništvo).

Društvo na datum bilansa nije vršilo procjenu vrijednosti nadoknadivog iznosa ulaganja u zavisna društva u iznosu od 414.803.402 KM u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje imovine. Imajući u vidu da rudnici ostvaruju značajne gubitke, da njihovi akumulirani gubici prelaze osnovni kapital, da kratkoročne obaveze prelaze kratkoročna potraživanja (na šta je Ured u ranijim godinama ukazivao u revizijama rudnika), ne može se potvrditi vrijednost ulaganja u iznosu najmanje od 401.590.734 KM. Naime, MRS-om 36, paragraf 9, definisano je da na kraju svakog izvještajnog perioda subjekt treba da ocijeni postoji li bilo kakav pokazatelj da je vrijednost imovine umanjena. Ako takav pokazatelj postoji, subjekt treba da procijeni nadoknadivi iznos za takvu imovinu. Nismo mogli kvantificirati koje bi efekte na rezultat poslovanja i finansijskog stanja Društva imala primjena procjene vrijednosti nadoknadivog iznosa ulaganja.

Učešće u kapitalu drugih pravnih lica iskazano je u iznosu od 1.950.186 KM, a odnosi se na učešće u kapitalu „ETI“ d.o.o. Sarajevo (proizvodnja osigurača) u kojem Društvo ima 49% vlasništva.

Drugi krediti dati u zemlji iskazani su u iznosu od 248.010 KM, a odnose se na dugoročni dio stambenih kredita koje je Društvo dalo svojim radnicima u ranijim periodima. Navedeni krediti dati su sa kamatnom stopom od 4,25% do 5,75%, godišnje sa rokom otplate od 15 do 20 godina, i osigurani su mjenicama i hipotekama.

Ostali dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 63.565.475 KM, a odnose se na oročene depozite. Oročeni depoziti odnose se na plasmane kod 6 banaka sa fiksnom kamatnom stopom u rasponu od 1 % do 2,5 % na godišnjem nivou. Depoziti dospijevaju u periodu od 4. 1. 2021. godine do 29. 1. 2022. godine.

Druga dugoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 8.499.658 KM, a odnose se najvećim dijelom na: reprogramirana potraživanja od rudnika Kreka i Zenica u iznosu od 4.912.767 KM po osnovu duga za električnu energiju u iznosu od 3.526.142 KM po osnovu sklopljenih ugovora o reprogramu duga sa kupcima po osnovu isporučene toplotne energije - Rad Lukavac (920.354 KM), isporučene električne energije: KJKP „Gras“ d.o.o. Sarajevo (641.810 KM), JS RTV BiH (627.857 KM), KJKP ZOI 84 d.o.o. Sarajevo (288.674 KM), Pretis d.d. Vogošća (209.355 KM), Europa d.o.o. Sarajevo (194.618 KM) i sl. na ovoj poziciji iskazana su i potraživanja od Federalnog ministarstva finansija u iznosu od 1.960.624 KM po osnovu potraživanja za više plaćeni porez.

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 984.360 KM, a odnose se najvećim dijelom na plaćanje troškova eksproprijacije zemljišta za potrebe izgradnje malih hidroelektrana na slivu rijeke Neretvice u iznosu od 773.314 KM, a koje će se odbiti od iznosa naknade za koncesije općini Konjic.

Amortizacija stalnih sredstava obračunava se linearnom metodom otpisa, na osnovu Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva usvojenim od strane Nadzornog odbora 29. 10. 2015. godine. Obračun amortizacije vrši se po stopama koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda.

Procijenjeni vijek trajanja i stope amortizacije za karakteristična sredstva koje su primijenjene u revidiranom periodu su:

Naziv sredstva	Vijek trajanja (u god.)	Stopa amortizacije (%)
Brane – betonske	od 66 do 75	od 1,33 do 1,51
Zgrade	od 10 do 80	od 1,25 do 10,00
Postrojenja i oprema	od 5 do 40	od 2,50 do 20,00
Nadzemni vodovi	od 12 do 70	od 1,43 do 3,00
Ostala oprema	od 3 do 5	od 20,00 do 33,33
Nematerijalna imovina	od 5 do 50	od 2,00 do 20,00

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo je provelo test na umanjenje vrijednosti imovine, prema kojem, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36–Umanjenje vrijednosti imovine posmatra Društvo kao cjelinu odnosno sve proizvodne podružnice kao jednu cjelinu koja generiše priličnu novčanih tokova, iz razloga što termoelektrane čine većinsku proizvodnju, dok hidroelektrane pokrivaju varijabilni dio potreba za električnom energijom. Prema provedenom testu nema pokazatelja umanjenja vrijednosti imovine iz razloga što su svi ključni pokazatelji bili na nivou planiranih.

Međutim, Društvo nije izvršilo test na umanjenje vrijednosti investicija u toku i ulaganja u zavisna društva, odnosno procjenu nadoknadivog iznosa njihove vrijednosti, u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Preporuka:

- ***na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost investicija u toku umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvih sredstava, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.***

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo posjeduje Knjigu stalnih sredstava kroz aplikacije DEEO koja predstavlja jedinstvenu bazu podataka o elektroenergetskim objektima u elektrodistributivnoj djelatnosti i aplikaciju IPO – bazu podataka o nekretninama. U navedenim aplikacijama, pored tehničkih podataka upisani su i podaci o imovinsko-pravnim odnosima. Međutim, iz iskazanih podataka u aplikacijama ne mogu se dobiti kompletni podaci o svim nekretninama u Društvu o čemu i interna revizija skreće pažnju u svojim nalazima. Također, Odjel za internu reviziju je u ranijim revizijama ukazivao na činjenicu da postoje nekretnine za koje još uvijek nije izvršeno razgraničenje između Društva i preduzeća Elektroprenos a.d. Banja Luka, Elektroprivreda RS i Elektroprivreda HZHB. Osim toga, u Društvu postoje nekretnine za koje nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi ili su neusklađeni podaci u evidencijama Društva sa podacima iz zemljišnih knjiga, a prema podacima Službe za rješavanje imovinsko-pravnih poslova radi se uglavnom o imovini koja datira iz predratnog perioda.

Preporuka:

- ***nastaviti aktivnosti vezane za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za cjelokupnu imovinu, obezbijediti valjanu dokumentaciju i izvršiti usklađivanje knjigovodstvenih evidencija sa zemljišnim knjigama.***

Hipoteke i založno pravo

Društvo je založilo nekretnine procijenjene tržišne vrijednosti od cca 214.689 hiljada KM radi osiguranja povrata kreditnih sredstava uzetih najvećim dijelom za realizaciju Projekta izgradnje Bloka 7 u TE Tuzla.

7.2.2 Tekuća sredstva

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
ZALIHE I SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI	146.635.473	192.782.276
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	65.158.853	82.070.532
Roba	3.733	3.751
Dati avansi	81.472.887	110.707.993

Zalihe materijala i rezervnih dijelova početno se vrednuju po trošku nabavke, a za utrošak zaliha primjenjuje se metod prosječne cijene.

Sirovine i materijal iskazane su u neto iznosu od 51.942.359 KM, a odnose se na zalihe uglja u TE Kakanj i TE Tuzla 29.679.973 KM i zalihe elektro, građevinskog, mašinskog i ostalog materijala KM. U skladu sa Uputstvom za ugljalj koje je doneseno u 2015. godini, geodetsko mjerenje i hemijska analiza depoa uglja se vrši kvartalno i vrši se usaglašavanje sa iskazanim knjigovodstvenim stanjem. Popisom zaliha uglja na dan 31. 12. 2020. godine izvršeno je geodetsko snimanje i hemijska analiza depoa uglja i nisu konstatovane razlike između knjigovodstvenog i stvarnog stanja.

Uprava Društva je 9. 2. 2016. godine donijela Uputstvo za umanjeње vrijednosti zaliha, kojim se uređuje osnova i postupak računovodstvenog evidentiranja poslovnih promjena u vezi sa procjenom umanjeња vrijednost zaliha u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 2- Zalihe i Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama JP EPBiH d.d Sarajevo. Navedenim Uputstvom između ostalih odredbi, regulisan je iznos otpisa zaliha do neto ostvarive vrijednosti, koji se priznaje kao rashod perioda u kojem se vrši procjena.

U Društvu se starosna struktura zaliha sačinjava tako što se iz SAP programa eksportuju podaci o početnim stanjima, ulazima, izlazima i saldu za svaku vrstu materijala i rezervnih dijelova, a zatim se preko odgovarajućih formula računaju iznosi zaliha do godinu i preko godinu dana. Tako dobiveni rezultati se za zalihe preko godinu dana množe sa stopama otpisa zaliha u skladu sa Uputstvom za umanjeње za umanjeње vrijednosti zaliha.

U dostavljenoj dokumentaciji, prikazano je stanje zaliha starijih od godinu dana bez rezervnih dijelova po svim podružnicama u ukupnom iznosu od 26.091.236 KM, od čega se na zalihe od 1 do 2 godine odnosi 4.683.580 KM (koje se otpisuju 15%), zalihe od 2 do 3 godine 3.422.658 KM (otpis 30 %), zalihe od 3 do 5 godina 3.617.817 KM (otpis 50 %) i zalihe preko 5 godina 14.367.180 KM (otpis 95 %). Primjenom procenata otpisa u 2020. godine izvršeno je umanjeње vrijednosti zaliha u ukupnom iznosu od 17.187.064 KM.

Zalihe rezervnih dijelova iskazane su u bruto iznosu od 18.960.366 KM, od čega se na zalihe preko godinu dana odnosi 15.905.364 KM u okviru kojih se na zalihe koje su u kategoriji od 3-5 godina odnosi 1.272.090 KM, a na zalihe preko 5 godina 12.130.122 KM i one su otpisane po stopi od 30% odnosno 50% u skladu sa Uputstvom što čini 6.446.688 KM zaliha rezervnih dijelova za koje je izvršena ispravka vrijednosti.

Dati avansi iskazani su u neto iznosu 81.472.887 KM (bruto iznos 179.342.808 KM, ispravka vrijednosti 97.869.921 KM) ,a odnose se najvećim dijelom na unaprijed plaćeni ugljalj koji se treba isporučiti od strane zavisnih rudnika. Uvidom u ročnu strukturu konstatovali smo da se iznos od 159.014.769 KM ili 77,86 % odnosi na date avanse starije od 365 dana. Imajući u vidu da se dati avansi odnose na unaprijed plaćene obaveze za isporuku ugljalj postavlja se pitanje zašto nisu realizovani u tekućoj godini kako je definisano i potpisanim ugovorima zbog čega ne možemo potvrditi da se poštuju odredbe sklopljenih ugovora. Društvo je u tokom 2021. godine sa zavisnim društvima - rudnicima pokrenulo procedure potpisivanja ugovora o pretvorbi uplaćenih, a neopravdanih avansa u dugoročne pozajmice. Skupština Društva 25. 5. 2021. godine donijela Odluku o pretvorbi uplaćenih a neopravdanih avansa rudnicima u dugoročne pozajmice i donijela Odluku o odobravanju sredstava za

davanje pozajmica za potrebe finansiranja poticajnih mjera sporazumnog prestanka o radu, zaostalih obaveza za doprinose PIO/MIO i doprinosa za nezaposlene, finansiranje troškova za predkvalifikaciju/dokvalifikaciju radnika i finansiranje izmirenja ostalih troškova poslovanja iz prethodnih perioda, a sve s ciljem implementacije aktivnosti na restrukturiranju rudnika. **Društvo je u toku 2020. godine izvršilo ispravku vrijednosti datih avansa na teret rashoda u iznosu od 52.613.657 KM, a u 2019. godini izvršena je ispravka u iznosu od 45.256.264 KM. Ukupna ispravka potraživanja iznosi 97.869.921 KM i predstavlja 62% ukupnih potraživanja od rudnika koja su starija od jedne i više godina. Stoga, iako je Društvo izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja za date avanse u ukupnom iznosu od 97.869.921 KM, i dalje postoje potraživanja starija od godinu i više dana u iznosu od 61.144.842 KM, što nije u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti i Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, jer nije izvršena procjena očekivanih kreditnih gubitaka zato što se radi o starijim potraživanjima, i postoji značajan rizik njihove nadoknadivosti. Navedeno može imati za posljedicu da su rashodi potcijenjeni, a imovina (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni.**

Preporuka:

- **preispitati opravdanost datih avansa zavisnim društvima – rudnicima, za potraživanja starija od godinu dana izvršiti procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, radi fer i tačnog iskazivanja imovine (potraživanja) i finansijskog rezultata.**

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na 31. 12. 2020. godine iskazani su u sljedećim iznosima:

	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVALENTI	128.002.553	119.797.496
Transakcijski računi – domaća valuta	79.778.212	71.698.956
Transakcijski računi – strana valuta (u KM)	47.459.895	47.685.439
Blagajne - domaća valuta	764.446	413.101

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31. 12. 2020. godine iskazani su u iznosu od 128.002.553 KM, a odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajni.

Direkcija Društva raspolaže sa četrnaest transakcijskih računa za unutarnji i četrnaest računa za inozemni platni promet za redovno poslovanje. U skladu sa Zakonom o unutrašnjem platnom prometu Društvo je kao osnovni račun odredilo račun u Intesa SanPaolo banci. Podružnice Društva imaju otvorene transakcijske račune, odnosno podračune na koje Direkcija na temelju odobrenog zahtjeva doznačava sredstva za tačno određene namjene. Prikupljena sredstava od naplate električne energije i usluga vrši se također putem prolaznih-prihodovnih računa otvorenih u podružnicama za te namjene, na koji se svakodnevno prikupljaju i prenose na centralni račun. Naplata energije od velikih potrošača vrši se na glavni centralni račun, a i fakturisanje tim kupcima vrši se u Direkciji Društva.

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja: **KM**

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	219.529.961	262.437.452
Kratkoročna potraživanja	127.203.171	116.531.098
Potraživanja od kupaca u zemlji (neto)	119.387.490	111.074.299
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	6.172.178	1.393.671
Potraživanja od kupaca povezanih pravnih lica	1.643.503	4.063.128
Druga kratkoročna potraživanja (neto)	24.870.419	16.241.961
Kratkoročni finansijski plasmani	52.395.618	111.603.202
Potraživanja za PDV	8.426.842	8.607.138
Aktivna vremenska razgraničenja	6.633.911	9.454.053

Struktura potraživanja od kupaca je sljedeća:	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
	127.203.171	116.531.098
Potraživanja od kupaca u zemlji	119.387.490	111.074.299
Potraživanja od kupaca u zemlji- redovni	116.137.599	108.614.070
Sumnjiva i sporna potraživanja	4.529.158	3.431.444
Utružena potraživanja	41.478.795	39.367.755
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji)	(42.758.062)	(40.338.970)
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	6.172.178	1.393.671
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u inostranstvu)	-	-
Potraživanja od povezanih lica	1.643.503	4.063.128
(Ispravka vrijednosti potraživanja od povezanih lica)	-	-

Potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su u iznosu 162.145.552 KM a čine ih:

- **potraživanja od kupaca** za isporučenu el. energiju i ostale usluge u zemlji 116.137.599 KM. Ova potraživanja odnose se na distributivne kupce (domaćinstva, pravna i fizička lica), netarifne kupce tzv. "velepotrošači" potrošači električne energije, koji ispunjavaju uslove definisane pravilima o Općim uslovima za isporuku električne energije, trgovce koji posjeduju Dozvole za snabdijevanje električnom energijom – dozvole II reda i ostale netarifne potrošače. Prodaja trgovcima koji posjeduju dozvolu II reda vršena je iz energetske viškova, koji predstavljaju tzv. bilansne viškove. Najveća potraživanja od kupaca u zemlji na 31. 12. 2020. godine odnose se na: Arcelor Mittal d.o.o. Zenica 10.998.785 KM, GEN - I d.o.o. Sarajevo 7.985.511 KM, Axpo BH d.o.o. 4.596.361 KM, HSE BH Energetsko preduzeće d.o.o Sarajevo 4.047.454 KM i drugi;
- **sumnjiva i sporna potraživanja** u iznosu 4.529.158 KM, a odnose se na potraživanja od kupaca koja nisu naplaćena u roku od 90 dana od datuma dospjeća fakture ni nakon ponovljenih upozorenja i dostave pisanih opomena. Njihovo praćenje definisano je posebnim Uputstvom o utvrđivanju, praćenju i vođenju sumnjivih i spornih potraživanja po osnovu isporučene električne energije, neovlaštene i neregistrovane potrošnje električne energije, ostalih dobara i usluga i zatezanih kamata od 30. 1. 2018. godine. Ukoliko, ni nakon poduzetih radnji, nije moguće izvršiti naplatu spornih potraživanja, odgovorna lica za naplatu u podružnicama i Direkciji Društva pokreću postupak utuženja putem Sektora za pravne i kadrovske poslove matičnih podružnica, odnosno Sektora za pravne poslove Direkcije Društva i to najkasnije u roku od šest mjeseci za kategoriju kupaca „domaćinstva“, odnosno devet mjeseci za sve ostale kupce, računajući od datuma dospjeća obaveze i
- **utužena potraživanja** iskazana od 41.478.795 KM koja se najvećim dijelom se odnose na potraživanja od distributivnih kupaca - pravnih lica 19.789.547 KM, potraživanja od kupaca na 110 KV naponu 7.493.667 KM od kojih se na kupca „Sodaso Holding“ d.d. Tuzla odnosi 6.781.880 KM iz perioda 2002. godine, a na kupca „KTK Visoko“ d.d. Visoko 711.676 KM iz perioda od 2009. do 2013. godine, te na potraživanja od domaćinstava za isporučenu električnu energiju 2.765.472 KM.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u iznosu 42.758.062 KM. U skladu sa važećim Uputstvom od 30. 1. 2018. godine, sva utužena potraživanja koja nisu naplaćena u roku 365 dana od datuma dospjeća fakture, ispravljaju se na teret rezultata poslovanja odnosno na teret rashoda.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 24.870.419 KM, a najvećim dijelom se odnose na:

- potraživanja za uplaćene akontacije poreza na dobit 4.824.630 KM;
- potraživanja po osnovu subvencija 4.292.852 KM – (na osnovu Odluke o provedbi mjera za smanjenje troškova električne energije kućanstvima i stimulaciju energetske efikasnosti

Vlade FBiH iz 2011. godine kojom je određeno da se za kupce električne energije iz kategorije domaćinstava, koji ostvaruju pravo na najniži nivo penzije koju je u tekućem mjesecu isplatio Federalni zavod MIO/PIO, primjenjuje oblik smanjenja troškova za električnu energiju na način da se potrošnja ispod prosječne (ispod 268 kWh) subvencionira a razlika sredstava po novom obračunu obezbijediti iz ostvarene dobiti Društva i to iz dijela koji pripada Vladi FBiH);

- potraživanja od institucija 2.863.465 KM – kratkoročni dio potraživanja za više plaćeni porez prema Sporazumu potpisanim sa Federalnim ministarstvom finansija (1.951.563 KM), potraživanja za bolovanja preko 42 dana (714.196 KM) i potraživanja po osnovu uplaćenih naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma (177.824 KM);
- potraživanja po osnovu izdvajanja Elektroprenosa 463.391 KM odnose se na plaćene obaveze po kreditima koje Društvo izmiruje nakon izdvajanja Elektroprenosa u 2006. godini;
- Ostala potraživanja 15.158.413 KM najvećim dijelom se odnose na potraživanja od Intesa SanPaolo banke, a u vezi zapljene sredstava Društva po osnovu sudskih presuda. Najveća zapljena u iznosu 14.286.198 KM odnosi se na presudu u korist Grada Mostara. Uplata je izvršena u aprilu 2021. godine, a Rješenje o obustavi izvršnog postupka je doneseno u junu 2021. godine, te je izvršen povrat zaplijenjenih sredstava.

Ispravka drugih kratkoročnih potraživanja iskazana su u iznosu 2.732.332 KM a najvećim dijelom se odnosi na otpisana potraživanja po osnovu subvencija 2.188.859 KM.

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani su 52.395.618 KM a čine ih kratkoročni depoziti 48.895.750 KM (depoziti oročeni kod osam banaka sa kamatnom stopom od 1% do 2,5 % godišnje), kratkoročni dio reprogramiranih potraživanja po osnovu isporučene električne i toplotne energije 2.876.902 KM, kratkoročni dio pozajmice povezanim društvima 1.287.913 KM, kratkoročni dio potraživanja po osnovu datih zajmova za stambene kredite 214.745 KM, te drugi kratkoročni plasmani.

Potraživanja za ulazni PDV iskazana su u iznosu 8.426.842 KM i odnose se na potraživanja za privremeno neodbitni PDV po ulaznim fakturama koje su zaprimljene u 2021. godini, a odnose se na 2020. godinu.

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu 6.633.911 KM i najvećim dijelom se odnose na obračunati prihodi po osnovu utrošene električne energije u drugoj polovini decembra 2020. godine, za koje nije izvršeno očitavanje potrošnje i nisu ispostavljeni računi.

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom: KM

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
KAPITAL	2.994.014.452	2.986.985.383
Osnovni kapital	2.236.964.411	2.236.964.411
Statutarne rezerve	576.637.969	550.446.467
Akumulirana (neraspoređena) dobit:	180.412.072	199.574.505
- Neraspoređena dobit prethodnih godina	173.162.812	179.450.896
- Neraspoređena dobit izvještajne godine	7.249.260	20.123.609

Upisani osnovni kapital iskazan je 2.236.964.411 KM koji je podijeljen na 31.506.541 običnih dionica pojedinačne vrijednosti 71 KM. Društvo je u novembru 2014. godine na osnovu Rješenja Agencije za privatizaciju FBiH i Rješenja Komisije za vrijednosne papire BiH (nakon okončane emisije vrijednosnih papira putem zatvorene prodaje) izvršilo povećanje osnovnog kapitala u nadležnom sudskom registru po osnovu preuzetog vlasništva u rudnicima uglja u Federaciji BiH, procijenjenim od strane nezavisnog procjenitelja u iznosu od 81.804.238 KM.

Vlasnička struktura upisanog kapitala je:

1. Vlada FBiH - državni kapital **90,36910 %** (ili 2.021.524.605 KM)

2. Privatizacijski fondovi i ostali dioničari **9,63090 %** (ili 215.439.806 KM) od kojih najznačajnije učešće imaju: ZIF Big-Investiciona grupa 1,18 %, ZIF Crobih Fond d.d. Mostar 0,85 %, ZIF Herbos Fond d.d. Mostar 0,75%, ZIF Prevent Invest d.d. Sarajevo 0,64 %, Raiffeisen Bank d.d. 0,61 % ZIF Bonus d.d. Sarajevo 0,57%, OAIF „Vib Fond“ a.d. Banja Luka 0,47 % i ostali manji dioničari pravna i fizička lica.

Uvidom u aktuelni Izvod iz sudskog registra konstatovali smo da je vrijednost upisanog kapitala jednaka vrijednosti osnovnog kapitala iskazanog u finansijskim izvještajima Društva.

Statutarne i druge rezerve iskazane su 576.637.969 KM i u odnosu na prošlu godinu veće su za 26.191.502 KM po osnovu Odluke o raspodjeli dobiti za 2018. godinu koju je Skupština Društva donijela 28. 5. 2020. godine, kojom je ostvarena dobit za 2018. godinu u iznosu od 52.383.005 KM raspoređena na sljedeći način: fond rezervi 26.191.502 KM; za isplatu dividendi dioničarima 2.489.642 KM i zadržana dobit 23.701.861 KM.

Akumulirana (neraspoređena) dobit iskazana je 180.412.072 KM i odnosi se na neraspoređenu dobit prethodnih godina 173.162.812 KM i dobit izvještajne godine 7.249.260 KM. Neraspoređena dobit prethodnih godina sastoji se od akumulirane dobiti iz efekata procjene 89.552.259 KM, zadržane dobiti iz poslovanja 78.411.525 KM i zadržane dobiti za investicije 5.199.027 KM.

7.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze i razgraničenja u iznosu od 616.798.470 KM kako slijedi:

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
OBAVEZE I RAZGRANIČENJA	616.798.470	407.115.391
Dugoročne obaveze i rezervisanja	405.932.015	262.972.841
Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike	75.639.308	69.615.240
Dugoročna razgraničenja	71.985.057	77.981.308
Dugoročne finansijske obaveze	258.130.853	115.078.335
Ostale dugoročne obaveze	176.797	297.958
Kratkoročne obaveze	148.045.847	86.172.787
Kratkoročne finansijske obaveze	36.617.559	10.807.417
Obaveze iz poslovanja	97.756.692	61.114.090
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja	0	46.829
Druge obaveze	4.283.603	3.077.744
Obaveze za PDV	4.059.768	4.555.436
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	2.035.905	2.355.941
Obaveze za porez na dobit	3.292.320	4.215.330
Pasivna vremenska razgraničenja	62.820.608	57.969.763

7.2.4.1 Dugoročne obaveze i rezervisanja

Dugoročne obaveze i rezervisanja iskazane su u iznosu od 405.932.015 KM, a odnose se na obaveze za dugoročna razgraničenja i rezervisanja 147.624.365 KM, dugoročne finansijske obaveze 258.130.853 KM i ostale dugoročne obaveze 176.797 KM.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike i dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu 147.624.365 KM i odnose se na rezervisanja za primanja zaposlenih (otpremnine, jubilarne nagrade i pomoć u slučaju smrti penzionera) u iznosu od 33.471.319 KM, rezervisanja po započetim sudskim sporovima 23.543.134 KM, razgraničenja za donirana sredstva 71.985.057 KM i ostala dugoročna razgraničenja i rezervisanja 18.624.855 KM.

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade izvršena su na osnovu procjene ovlaštenog aktuara od 21. 1. 2021. godine, u skladu sa MRS 19 – Primanja zaposlenih i internim aktima. Na osnovu

Aktuarskog izvještaja sadašnja vrijednost obaveze na dan 31. 12. 2020. godine iskazana je u iznosu od 33.471.319 KM od kojih se 18.830.668 KM odnosi na otpremnine, 5.439.848 KM na jubilarne nagrade i 9.200.803 KM na smrt penzionera.

Rezervisanje za pokrenute sudske sporove iskazana su u iznosu od 23.543.134 KM, od čega je u 2020. godini izvršeno rezervisanje u iznosu od 8.217.053 KM. Društvo je 29. 1. 2021. godine, u skladu sa Odlukom Uprave o primjeni MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva, sačinilo Izvještaj za Upravu Društva koji sadrži pregled svih sudskih sporova u kojima je Društvo tuženo, iznos prethodno izvršenih rezervisanja i prijedlog za rezervisanja u 2020. godini. Prijedlog rezervisanja sačinjen je na osnovu donesenih prvostepenih presuda ili rješenja na štetu Društva, na osnovu očekivanja negativnog okončanja spora u narednoj kalendarskoj godini i na osnovu procjene ishoda podnesenih tužbi, gdje procjena predstavlja generalnu procjenu stanja i činjenica u predmetnom sporu. Uprava Društva je dala saglasnost na navedeni prijedlog rezervisanja. Tokom 2020. godine izvršeno je umanjnje rezervisanja u iznosu od 1.726.072 KM (isplate, umanjena vrijednost spora, povučena tužba, odbijen tužbeni zahtjev i sl.) po osnovu rezervisanih sredstava u prethodnim godinama.

Rezervisanja za donirana stalna sredstva iskazana su 71.985.057 KM, a čini ih vrijednost doniranih sredstava u sredstvima, zalihama i novcu u prethodnim periodima, evidentiranih u skladu sa MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći. Najveći dio navedenog iznosa se odnosi na iskazane donacije građevina 59.895.230 KM i donacije opreme 9.149.796 KM.

Ostala dugoročna razgraničenja i rezervisanja iskazana su 18.624.855 KM i u najvećem dijelu odnose se na procjenu troškova demontaže termoenergetskih objekata u TE Tuzla i TE Kakanj u skladu sa MRS 16. Nekretnine, postrojenja i oprema paragraf 16 c) kojim je propisano da je jedan od elemenata nabavne vrijednosti sredstva obuhvata početnu procjenu troškova demontaže, uklanjanja sredstva i obnavljanja mjesta na kojem je sredstvo smješteno, za koje obaveza za subjekt nastaje bilo u vrijeme kada se sredstvo nabavi ili kao posljedica toga što će se sredstvo tokom određenog perioda koristiti za namjene koje su različite od proizvodnje zaliha tokom tog perioda. Navedena procjena troškova demontaže zajedno sa prijedlogom odgovarajućih knjiženja, urađena je od strane neovisne revizorske kuće KPMG zajedno sa stručnim timom predstavnika zaposlenika iz TE Tuzla i TE Kakanj u 2011. godini. Odlukom broj NO – 1067/11 – 49/14 od 10. 2. 2011. godine Nadzorni odbor Društva istu je usvojio te stavio u primjenu. Pretpostavljeni troškovi demontaže revidiraju se na svaki datum izvještavanja. U 2020. godini po ovom osnovu rezervisan je iznos od 1.379.615 KM za obavezu Društva za demontažu i uklanjanje dijelova termoelektrana Kakanj i Tuzla.

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 258.307.650 KM i odnose se obaveze po osnovu međunarodnih i domaćih kredita u iznosu od 258.130.853 KM za projekte rekonstrukcije elektroenergetskog sistema i ostale dugoročne obaveze u iznosu od 176.797 KM.

Obaveze po kreditima iskazane su u iznosu od 258.130.853 KM i odnose se na dugoročne obaveze po međunarodnim kreditima u iznosu od 163.429.167 KM, dugoročne obaveze po kreditima od banaka u zemlji u iznosu od 98.895.300 KM i pozitivne kursne razlike 4.193.614 KM.

Struktura ukupnih obaveza po finansijskim kreditima (dugoročni i kratkoročni dio) data je u tabeli:

Kredit	Uslovi kredita			Ugovoreni iznos kredita	Povučeni iznos kredita	Dugoročni dio	Kratkoročni dio	Stanje 31.12.2020.
	Kamatna stopa %	Godina zaključ. ugovor	Period otplate					
1	2	3	4	6	7	8		
I KREDITI U OTPLATI								
WB IDA 3071 BOS	2,72% do 01.06.23. 0,75% do otplate	1998.	2008.-2027.	19.223.042	19.223.042	10.572.685	961.166	11.533.851
JBIC BH-P1	0,75%	1998.	2008.-2038.	17.155.180	17.155.180	9.565.853	558.515	10.124.368
WB IDA 3534	2,72% do 01.05.23. 0,75% do otplate	2001.	2013.-2029.	839.066	839.066	608.323	31.465	639.788
EBRD 35806	EURIBOR EUR 6m+1%	2006.	2009.-2021.	37.047.970	37.047.970	20.484	1.624.535	1.645.019
WB IDA 41970	LIBOR EUR 6m+1%	2007.	2011.-2026.	25.887.604	25.887.604	7.735.494	1.756.683	9.492.177
EIB 23871	cca. 4%	2006.	2015.-2036.	64.346.807	64.346.807	49.663.366	3.340.031	53.003.397
Sberbank; Intesa & NLB Banka	EURIBOR EUR 6m+ 2,8%	2019.	2020.-2024.	141.279.000	141.279.000	98.895.300	28.255.800	127.151.100
UKUPNO KREDITI U OTPLATI				305.778.669	305.778.669	177.061.505	36.528.195	213.589.700
II KREDITI U POVLAČENJU								
KfW SCADA/DMS/OMS (distributivni nivo)	cca. 4% - 5%	2011.	2019.-2024.	9.251.076	4.996.535	3.968.639	0	3.968.639
KfW VE Podveležje	1,85% - 4%	2013.	2020.-2030.	127.128.950	84.255.119	77.100.709	0	77.100.709
KfW HE Janjići	1,85% - 4%	2014.	2023.-2030.	58.674.900	0	0	0	0
EIB 82.304 (BA) (pametna mjerila – Elektrodistribucija)	cca. 4%	2014.	2024.-2045.	29.337.450	0	0	0	0
CEXIM Blok 7 TET	LIBOR EUR 6m+2,3%	2017.	2025.-2039.	1.200.865.929	0	0	0	0
UKUPNO KREDITI U POVLAČENJU				1.425.258.305	89.251.654	81.069.348	0	81.069.348
UKUPNO KREDITI (I+II)				1.731.036.974	395.030.323	258.130.853	36.528.195	294.659.048

Ukupni krediti iznose 294.659.047 KM od čega se na kratkoročni dio ovih obaveza odnosi 36.528.195 KM.

Kredit u otplati iskazani su u iznosu od 213.589.700 KM. Navedeni krediti odnose se najvećim dijelom na finansiranje projekata obnove elektroenergetskog sektora (obnova i revitalizacija proizvodnih, prenosnih i distributivnih kapaciteta, kao i izgradnja novih objekata proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije). Ugovore sa kreditorima zaključila je BiH, a Društvo je zaključilo supsidijarne ugovore sa Federacijom BiH kojim su preuzeti svi uslovi iz osnovnih ugovora. Servisiranje duga vrši se u skladu sa otplatnim planovima, prema Federalnom ministarstvu finansija, osim kredita prema konzorciju banaka Sberbank BH & Intesa SanPaolo Banka & NLB Banka, za finansiranje dijela avansa za Bloka 7 TE Tuzla, koji se vraća direktno kreditoru. Kreditne obaveze servisiraju se prema otplatnim planovima.

Kredit u povlačenju se odnose na kredite Njemačke razvojne banke (KfW banka), Evropske investicijske banke (EIB) i Export-Import Banke Kine (CEXIM) za projekte izgradnje novih objekata za proizvodnju i distribuciju električne energije kao što su: vjetroпарк Podveležje, HE Janjići, izgradnje sistema pametnih mjerenja u elektrodistribuciji, za elektrodistributivne dijelove Društva te izgradnju Bloka 7 TE Tuzla.

Društvo je tokom tekuće godine plaćalo takse na nepovučena sredstva zbog kašnjenja realizacije po projektima, a osnovni razlozi su:

- Kašnjenje po projektu SCADA/DMS/OMS koji se odnosi na implementaciju modernog daljinskog sistema za efikasno upravljanje je uzrokovano nekompatibilnošću operativnog sistema sa virtualizacijskom platformom postojećeg data centra, te nemogućnošću obezbjeđenja dozvola za pojedine dionice telekomunikacijske infrastrukture kao što su optički spojni putevi i sl.

- Kašnjenje izgradnje VE Podveležje je uzrokovano nepravovremenim dobijanjem potrebnih saglasnosti od nadležnih institucija, te složenim procedurama evaluacije pristiglih ponuda za ključnu opremu u skladu sa smjernicama kreditora,

- Kašnjenje izgradnje HE Janjići je uzrokovano kašnjenjem u izradi idejnog projekta kojim je razrađeno tehničko rješenje koje odstupa od idejnog rješenja iz Studije izvodljivosti, te se pripremio glavni projekat po kojem su aktivnosti na evaluaciji tenderske dokumentacije u toku,

- Po projektu pametnih mjerila kašnjenje je uzrokovano zbog neispunjavanja kriterija iz tenderske dokumentacije, uz saglasnost kreditora na provedene aktivnosti, te je projekt prolongiran zbog ponavljanja tenderskih procedura u tekućoj i prethodnim godinama;

- Po projektu izgradnje bloka 7 u TE Tuzla nisu ispunjeni uslovi za prvo povlačenje sredstava niti su obračunavane i plaćane naknade za nepovučena sredstva.

Ostale dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 176.797 KM i odnose se obaveze po osnovu prodaje stanova na kojima postoji pravo otkupa u iznosu od 11.706 KM i obaveze podružnica prema Društvu za isplaćene stambene kredite radnicima u iznosu od 165.091 KM koje se u Direkciji iskazuju kao potraživanja od podružnica.

Na ime taksi za nepovučena sredstva za 2020. godinu plaćeno je 417.538 KM, od kojih se iznos od 260.137 KM odnosi na kredit KfW VE Podveležje, iznos od 10.714 KM na kredit KfW SCADA/DMS/OMS, a iznos od 146.687 KM na kredit KfW HE Janjići.

Aktivnosti Društva na pravovremenoj realizaciji projekata, opisanih u okviru kredita u povlačenju, ne odvijaju se prema planiranoj dinamici i prema zaključenim ugovorima, zbog čega se plaćaju takse na nepovučena sredstva.

Preporuka:

- *poduzimati aktivnosti na pravovremenoj realizaciji projekata koji se finansiraju iz kreditnih sredstava, kako bi se izbjegli troškovi taksi na nepovučena sredstva.*

7.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 148.045.847 KM, a odnose se na kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja, obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih, druge obaveze, obaveze za PDV, obaveze za ostale poreze i druge dadžbine.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 36.617.559 KM, a čine ih kratkoročne obaveze po kreditima u iznosu od 36.610.875 KM i ostale kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 6.684 KM.

Kratkoročne obaveze po kreditima iskazane su u iznosu od 36.610.875 KM, a čine ih kratkoročni dio po navedenim dugoročnim međunarodnim kreditima u iznosu od 8.322.418 KM, kratkoročni dio po dugoročnim kreditima od banaka u zemlji u iznosu od 28.255.800 KM, pozitivne kursne razlike po kreditima u iznosu od 50.023 KM i kratkoročni dio obaveze za stambene kredite radnicima u iznosu od 82.681 KM.

Ostale kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 6.684 KM, a odnose se na obaveze za kamate na stambene kredite.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 97.756.692 KM, a odnose se na primljene avanse i depozite u iznosu od 21.267.109 KM, obaveze prema dobavljačima u iznosu od 76.379.260 KM i ostale obaveze iz poslovanja u iznosu od 110.324 KM.

Obaveze za primljene avanse i depozite iskazane su u iznosu od 21.267.109 KM i najvećim dijelom se odnose na avansne uplate kupaca za priključke za električnu energiju u iznosu od 18.909.858 KM.

Obaveze prema dobavljačima iskazane su u iznosu od 76.379.260 KM i odnose se na obaveze prema dobavljačima–povezanim pravnim licima u iznosu od 6.358.603 KM, obaveze prema ostalim dobavljačima u zemlji u iznosu od 29.267.043 KM i obaveze prema dobavljačima u inostranstvu u iznosu od 40.753.614 KM. Obaveze prema povezanim pravnim licima najvećim dijelom odnose se na isporučeni uglj od rudnika koji su u vlasništvu Društva.

Ostale obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 110.324 KM i najvećim dijelom se odnose na obaveze po pogrešnim uplatama u iznosu od 40.115 KM, ostale kratkoročne finansijske obaveze u

iznosu od 24.812 KM, obaveze za RTV taksu u iznosu od 13.335 KM i obaveze prema povezanim Društvima u iznosu od 23.477 KM.

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 4.283.603 KM i u najvećem dijelu odnose se na: obaveze za naknadu obnovljivih izvora u iznosu od 3.454.626 KM, obaveze prema dioničarima za dividende u iznosu od 792.448 KM i obaveze za naknade prema članovima odbora i komisija Društva u iznosu od 17.087 KM.

Obaveze za PDV iskazane su u iznosu od 4.059.768 KM i odnose se na obavezu za PDV po prijavi za mjesec decembar 2020. godine.

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine iskazane su u iznosu 2.035.905 KM, a najvećim dijelom se odnose na: obaveze za hidroakumulaciju u iznosu od 1.624.924 KM, obaveze za posebnu vodnu naknadu za iskorištenu vodu u iznosu od 185.048 KM, obaveze za korištenje općekorisnih funkcija šuma u iznosu od 129.368 KM i obaveze za naknadu i osiguranje od požara u iznosu od 75.108 KM.

Obaveze za porez na dobit iskazane su u iznosu od 3.292.320 KM.

7.2.4.3 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 62.820.608 KM, a odnose se najvećim dijelom na obračunate troškove za fakture koje nisu stigle do kraja izvještajnog perioda u iznosu od 33.415.682 KM, ostali odloženi prihodi u iznosu od 11.226.911 KM, troškove za kamate po dugoročnim kreditima u iznosu od 996.568 KM i obračunati ostali troškovi poslovanja u iznosu od 17.088.637 KM.

7.2.5 Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je u iznosu od 2.941.050.046 KM, a odnosi se na:

- Vrijednost odobrenih, a nepovučenih kredita 1.336.006.650 KM;
- Primljena i izdata sredstva osiguranja plaćanja 1.209.202.667 KM;
- Date hipoteke 214.689.000 KM;
- RTV taksa 72.564.711 KM;
- Rashodovana stalna sredstva i oprema koja nisu konačno zbrinuta (prodaja ili ekološko zbrinjavanje) 59.634.494 KM. Radi se o stalnim sredstvima koja su uglavnom otpisana, a u vanbilansnoj evidenciji evidentirana su po nabavnoj vrijednosti;
- Vrijednost sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana 35.938.852 KM;
- Potraživanja za obračunate kamate po svim osnovama 4.378.869 KM;
- Primljene hipoteke po stambenim zajmovima 4.174.867 KM;
- Vrijednost isknjiženog zemljišta 1.845.652 KM;
- Obaveze za neprodate stanove 1.686.891 KM;
- Ostala vanbilansna evidencija 927.393 KM.

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su neto novčani primici od 390.866.096 KM i neto novčane isplate od 382.661.039 KM, što za rezultat ima pozitivan novčani tok u iznosu od 8.205.057 KM. Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2020. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljene su u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i člana 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), kao i potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

8. JAVNE NABAVKE

8.1 Planiranje javnih nabavki

U Društvu je, u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima, Zakona o javnim nabavkama BiH, Pravilnika o nabavkama Elektroprivrede BiH i operativnih procedura u Društvu, a na osnovu Plana poslovanja Društva, sačinjen Plan nabavki roba, usluga i radova za 2020. godinu, usvojen 14. 1. 2020. godine. Planom nabavki su definisani predmeti nabavke, procijenjena vrijednosti, postupak, izvori finansiranja, i dinamika nabavke. Tokom 2020. godine izvršene su izmjene i dopune plana 26 puta. Izmjene su se odnosile na dodavanje postupaka javnih nabavki, odustajanje od nabavki, kao i izmjene procijenjene vrijednosti planiranih nabavki. Planom nabavki, sa izmjenama i dopunama, planirano je da se provede postupaka nabavki roba, usluga i radova u ukupnom iznosu od 951.938.275 KM.

Prema prezentiranim podacima, u 2020. godini, provedeno je 3.939 postupaka nabavki za Društvo i za potrebe zavisnih društava, te su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti 217.321.192 KM, kako navodimo u tabeli:

	Iznos (u KM)	Broj postupaka
JAVNE NABAVKE	217.321.192	3.939
Otvoreni postupci	88.442.298	1.537
Konkurentski zahtjevi	2.669.054	302
Nabavka od zavisnih društava (nabavka uglja)	45.890.055	115
Pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci	30.296.805	25
Pregovarački postupak sa objavom obavještenja o nabavci	32.364.962	14
Direktni sporazumi	1.766.064	1.541
Nabavke po izuzeću od primjene Zakona o javnim nabavkama	194.166	380
Nabavke po posebnom režimu (Aneksu II dio B)	233.982	13

Revidirali smo postupke i procedure dodjele ugovora u 2020. godini u vrijednosti od 56.526.193 KM, ili 26 % ukupno zaključenih ugovora. U dostavljenom Pregledu žalbenih postupaka Društva tokom 2020. godine bio je 101 žalbeni postupak, od kojih je Ured za razmatranje žalbi usvojio 14, a ostale odbio kao neosnovane ili su povučene od ponuđača. Revidirali smo 11 predmeta javne nabavke na koje je uložena žalba, ukupne vrijednosti 95.678.000 KM. Žalbe su se uglavnom odnosile na Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača i na tendersku dokumentaciju.

Plan javnih nabavki realiziran je u vrijednosti od 23% planiranih sredstava (manje za 734.617.083 KM) najvećim dijelom jer nabavke nisu realizirane u godini za koju su i planirane. Po dostavljenim podacima iz Društva o realizaciji Plana, nabavka „robe“ ostvarena je u manjem iznosu za 424.638.796 KM (od čega je samo nabavka od zavisnih društava planirana je u iznosu od 293.684.603 KM, a realizirana u vrijednosti od 44.337.656 KM), nabavka „usluga“ ostvarena u manjem iznosu za 200.383.966 KM, te nabavka „radova“ ostvarena u manjem iznosu za 126.073.877 KM. Jedan od razloga što se u Društvu ne realiziraju planirane nabavke su te što se dosta postupaka proteže kroz više godina, tako imamo nabavke planirane za 2019. godinu, a postupci realizirani tek u 2020. ili planirane u 2020. godini, a realizirane tek u 2021. godini. Kako navode u Društvu, kroz Izvještaj o poslovanju za 2020. godinu, nekoliko ugovora za nabavku uglja od zavisnih društava ukupne vrijednosti od cca. 327 miliona KM zaključeno je i evidentirano u 2021. godini. Uvidom u uzorkom odabranu dokumentaciju primjetili smo kod dosta nabavki neblagovremeno pokretanje postupaka, gdje sam postupak započinje

krajem godine, iako je Plan usvojen početkom godine. Također, uložene žalbe na pojedine postupke utiču na dug period provedbe samog postupka. Navodimo primjer za postupke nabavki autohtone riblje mlađi/ ribe za poribljavanje ribolovnih zona koje se, radi konstantnih ulaganja žalbi, nisu mogle realizirati već nekoliko godina.

Problemi kod ostvarenja plana nabavki javljaju se u svim fazama, od izrade tenderske dokumentacije, pokretanja postupka, provođenja postupaka, do zaključivanja ugovora. Ovakvim načinom planiranja i realizacije plana ugovori prelaze u naredni period. Stoga je Društvo u 2020. godini realizovalo samo 23% postupaka javnih nabavki u odnosu na planirane, te je trebalo usaglasiti i izvršiti Izmjene plana za 2020. godinu za navedena odstupanja.

Plan javnih nabavki je akt u kojem se detaljno planira potrošnja javnih sredstava putem provođenja jednog od postupaka javne nabavke koji je propisan Zakonom. Donošenjem finansijskog plana za određenu godinu stvaraju se pretpostavke za donošenje plana javnih nabavki. U planiranju javnih nabavki, Ugovorni organi trebaju poći od definisanja potreba za narednu finansijsku godinu uzimajući u obzir trogodišnje planove i jasno definisati predmet nabavke, planirana sredstva i potrebne količine kako bi se postupci pokrenuli blagovremeno i obezbijedila transparentnost prilikom njihovog provođenja, te proveli u periodu za koje su i planirani, kako nalaže član 17. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- **osigurati pravovremeno pokretanje postupaka javnih nabavki, uz primjenu odgovarajućeg postupka, kako bi se vezali za period za koji je predviđena nabavka, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i ostalim važećim propisima. U slučaju značajnog odstupanja između planiranih i realizovanih javnih nabavki, blagovremeno sačiniti izmjene i dopune Plana javnih nabavki.**

8.2 Nabavke autohtone riblje mlađi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve

Članom 35. Zakona o slatkovodnom ribarstvu⁹ Društvo je dužno osigurati nesmetano razmnožavanje ribe, zaštitu ribljeg fonda i migraciju ribe, te ukoliko se ne osigura slobodna migracija ribe korisnik brane dužan je nadoknaditi pričinjenu štetu korisniku ribolovnog područja saglasno propisanom cjenovniku. Poribljavanje ribolovnog područja vrši korisnik ribolovnog prava, koji je dužan poribljavanje vršiti svake godine u skladu sa Ribarskom osnovom, na koju daje saglasnost Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Društvo svake godine nabavku planira Planom nabavki i raspisuje tendere za poribljavanje.

Društvo je u septembru 2020. godine objavilo obavještenja o nabavci za tri otvorena postupka Nabavke autohtone riblje mlađi/ ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve (mekousna pastrmka procijenjene vrijednosti 770.000 KM, potočna pastrmka 770.000 KM i glavatica 467.000 KM). Kao kriterij navedena je najniža cijena, planirana je provedba e-aukcije, a rok za isporuku tri godine sukcesivno. Tendersku dokumentaciju preuzeli su, između ostalih zainteresiranih stranaka, i ponuđači koji se unazad nekoliko godina prijavljuju na tendere i s kojima su u prethodnom periodu sklapani ugovori („Riba Neretva“ d.d. Konjic, „LAKS export-import“ d.o.o. Mostar, „Modena“ d.o.o. Konjic i Centar za ribarstvo Neretva d.o.o. Konjic). Na tendersku dokumentaciju za sva tri postupka uložene su žalbe u oktobru 2020. godine, od ponuđača „Riba Neretva“ d.d. Konjic. Žalbe se odnose na iste dijelove tenderske dokumentacije, a to su:

- nabavka je raspisana **na period važenja od tri godine, iako tenderskom dokumentacijom nije predviđeno sklapanje okvirnog sporazuma.** Također, nabavka treba biti planirana i zaključen ugovor na godišnjoj razini, kako bi se mogla realizovati u skladu sa **članom 10. Zakona o slatkovodnom ribarstvu, ribarskim osnovama i programu poribljavanja koji**

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 64/04

se donosi na godišnjoj razini, a na osnovu kojih se svake godine vrši procjena potrebne količine ribe i plan poribljavanja;

- članom 35. istog Zakona Društvo je dužno osigurati poribljavanje predmetne vode u skladu sa uslovima iz Ribarske osnove (koja je definisana članom 12. Zakona). Prema Ribarskoj osnovi za 2020. godinu, kako navodi Društvo u izjašnjenju na žalbe ponuđača, krajnji rok za poribljavanje za Udruženje ribara „Konjic“ bio je 1. 11. 2020. godine, a za Udruženja „Glavatica“ Jablanica i Udruženja „Neretva 1933“ Mostar do 30. 11. 2020. godine. Samo otvaranje ponuda definisano je na 14. 10. 2020. godine, predviđena je e-aukcija. Navedeno upućuje na to da Društvo nije blagovremeno pokrenulo postupak javne nabavke, kako bi se uspjele realizovati javne nabavke i izvršiti zakonska obaveza poribljavanja u postavljenim rokovima. **Ured za razmatranje žalbi je usvojilo navedene primjedbe na tendersku dokumentaciju i u januaru 2021. godine poništilo postupak.**

Društvo ove nabavke nije u mogućnosti provesti već duži niz godina (od 2017. do 2020. godine) zbog konstantnih ulaganja žalbi od strane ponuđača „Riba Neretva“ d.d. Konjic. Neke primjedbe na tendersku dokumentaciju kroz period su usvojene i društvo je prilagođavalo tendersku dokumentaciju, dok se na neke navode ponuđač uporno žali, iako Ured za razmatranje žalbi svaki put odbaci kao neosnovane, a odnose se na primjedbe na tendersku dokumentaciju vezanu za dostavljanje sertifikata o porijeklu i genetičkoj autohtonosti od Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Sarajevo (INGEB). Također, napominjemo da je ponuđač pri sklapanju svog Ugovora sa Društvom za poribljavanje u prethodnim periodima dostavljao isti sertifikat od Instituta INGEB.

Društvo je ove nabavke provodilo i krajem 2019. godine, ali ih nije uspio realizovati jer ih je Ured za razmatranje žalbi poništio u februaru 2020. godine, budući da su u razmaku od dva dana (24. 9. i 26. 9. 2019. godine) objavljena Obavještenja o identičnoj nabavci robu (ribe/ mlađi za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve (podijeljen na tri lot-a) i pojedinačne otvorene postupke za nabavku tih vrsta riba. Kako se navodi u Rješenju Ureda za razmatranje žalbi navedeno nije u skladu sa članom 15. Zakona o javnim nabavkama koji nalaže ugovornom organu da nije dozvoljeno dijeljenje postupka nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka, kao i da zakonski i podzakonski akti iz oblasti javnih nabavki ne omogućuju istovremeno pokretanje postupaka dvije ili više nabavki koje imaju isti predmet nabavki. Radi konstantnog ulaganja žalbi i ne realizacije predmetne nabavke već pet godina, radi navedenih propusta i poništavanja tenderske dokumentacije Društvo je moralo u skladu sa odredbama člana 35. Zakona o slatkovodnom ribarstvu isplaćivati Udruženjima na ime nadoknade štete koje su uzrokovale hidrocentrale na Neretvi, sredstva koja su potrebna za očuvanje i jačanje ribljeg fonda. Zbog toga je Udruženje sportskih ribolovaca „Glavatica“ Jablanica tužilo Društvo na ime neizvršenog poribljavanja na području Općine Jablanica za 2016., 2017. i 2018. godinu. Općinski sud u Sarajevu donio je dvije presude (28. 1. 2019. i 5. 6. 2020. godine), kojima se nalaže Društvu da isplati Udruženju ukupni iznos od 328.100 KM sa zateznom kamatom, počev od 1. 1. 2019. godine do konačne isplate. Društvo je izvršilo rezerviranja za taj iznos na dan 31. 12. 2020. godine, a u skladu sa Odlukom Uprave o primjeni MRS 37 – Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Do okončanja revizije ovom Udruženju nije bilo isplata po presudama. S druge strane, po istom osnovu Društvo je sa Udruženjem građana „Organizacija Sportskih ribolovaca Konjic“ sklopilo Sporazum od 2. 9. 2020. godine o regulisanju zaostalih obaveza, a koje se odnose na nadoknadu štete za 2016., 2017. i 2018. godinu, na način da Elektroprivreda BiH izvrši uplatu Udruženju u iznosu od 391.500 KM za ribolovno područje Konjic koje je trebalo poribiti sa vrstom ribe navedene u postupcima nabavki iz prethodnog perioda. Udruženje se obavezalo da će povući tužbe podnesene u ranijem periodu u roku od sedam dana od zaključenja Sporazuma. Udruženju je u 2020. godine isplaćeno 406.500 KM.

Navedeno, kao i činjenica da je Društvo i u prethodnim godinama pokretalo otvorene postupke javne nabavke autohtone riblje mlađi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve koji su poništavani zbog sadržaja tenderske dokumentacije, neblagovremenosti pokretanja postupaka, kao i dijeljenja postupaka nabavki u ranijim godinama, upućuje na to da se nabavka već duži period ne provodi na način da tenderska dokumentacija sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja koja moraju biti jasno definirana, a na temelju kojih ponuđači mogu pripremiti svoje

ponude i kako bi se postupak mogao realizovati, što nije u skladu sa odredbama člana 53. Zakona o javnim nabavkama i podzakonskim aktima, kao i Zakona o slatkovodnom ribarstvu, po kojem je Društvo dužno osigurati nesmetano razmnožavanje ribe, zaštitu ribljeg fonda i migraciju ribe. Zbog kršenja zakonskih odredbi Društvo je za period od 2016. do 2018. godine iskazalo troškove u iznosu od 734.600 KM. Napominjemo da se u Društvu mogu očekivati i tužbe za neporibljavanje i neispunjenje zakonskih obaveza za područja Jablanice i Konjica i za 2019. i 2020. godinu, budući da za njih nisu bili okončani postupci nabavke.

Preporuka:

- *tendersku dokumentaciju i provođenje postupka nabavke autohtone riblje mlađi/ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve sačinjavati i provoditi u potpunosti u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima, kako bi se te nabavke mogle realizovati i izvršiti poribljavanje u skladu sa Zakonom o slatkovodnom ribarstvu, te kako bi se izbjegle eventualne tužbe protiv Društva.*

8.3 Ostali nalazi u postupcima javnih nabavki

Društvo je tokom 2020. godine provodilo nabavke putem pregovaračkog postupka sa i bez objave obavještenja o nabavci ukupne vrijednosti 62.661.767 KM. Međutim, u pojedinim slučajevima nismo mogli potvrditi opravdanost ovog postupka iz razloga što nisu adekvatno obrazloženi razlozi hitnosti i ostale okolnosti predviđenih članovima 20. - 24. Zakona o javnim nabavkama i činjenice da je pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja o nabavci najmanje konkurentan i transparentan postupak. Kao primjer navodimo sljedeće:

- **Za nabavku 15.000 tona uglja asortimana Mrki II za potrebe TE Tuzla** proveden je pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci. Poziv je upućen samo dobavljaču RMU „Banovići“ d.d. Banovići, na osnovu Odluke o pokretanju postupka iz decembra 2020. godine i obrazloženja da potrebnu količinu uglja adekvatnog kvaliteta može isporučiti samo dobavljač RMU „Banovići“ da bi se održao proces proizvodnje u TE „Tuzla“. Nakon provedenog postupka i ocjene ponude ugovor je potpisan 6. 1. 2021. godine u iznosu od 1.161.375 KM. Društvo je putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci izvršilo i nabavku 30.000 tona uglja za potrebe TE Tuzla u periodu juli - decembar 2020. godine, u ukupnom iznosu od 1.710.000 KM, od dobavljača ZD RU „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf - Uskoplje.
- **Za nabavku Usluga štampanja, kovertiranja i dostave računa za električnu energiju za potrebe JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo** proveden je pregovarački postupak sa objavljivanjem obavještenja o nabavci, procijenjene vrijednosti od 5.500.000 KM. Prema izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije preuzelo ju je deset zainteresiranih ponuđača, a zaprimljena je pretkvalifikaciona dokumentacija samo od ponuđača „JP BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo. U postupcima pregovaranja ponuđač je dostavio ponudu u iznosu od 5.761.800 KM (jedinična cijena 0,66 KM). Ponuđena cijena je premašivala procijenjenu vrijednost ugovora za 261.800 KM, koju ponuđač nije želio smanjiti iz razloga povećanja troškova održavanja opreme za obostrani ispis računa, što je direktno prouzrokovalo veću cijenu. Također, ovu nabavku Društvo je provelo putem pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja iako u Odluci o pokretanju nisu navedena konkretna obrazloženja za izbor postupka. Članom 83. Zakona o javnim nabavkama opisane se poštanske i druge usluge, te uslovi za njihovo provođenje. Poštanske usluge u smislu stava 1) ovoga člana su usluge primanja, prijenosa i uručenja poštanskih pošiljaka. Vlada FBiH donijela je Zaključak od 20. 5. 2016. godine kojim se obavezuje Društvo da usluge prijema, prijenosa i uručenja pismonosnih pošiljki - računa obavlja isključivo putem „JP BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo kao ovlaštenog javnog poštanskog operatera. Zaključkom Vlade i Zakonom se ne spominju usluge štampanja i kovertiranja, niti ih je potrebno vezati zajedno kao jedan postupak, što vodi do tog da tenderska dokumentacija nije sačinjena na način da se svim potencijalnim ponuđačima omogući jednak tretman i nediskriminacija, u skladu s članom 54. Zakona o javnim nabavkama.

Nismo se uvjerali da je odabran pravilan postupak ove javne nabavke, jer nisu ostvareni uslovi navedeni u članu 20. Zakona. Također, tenderska dokumentacija nije sačinjena na način da se svim potencijalnim ponuđačima omogući jednak tretman i nediskriminacija, te je zaključena vrijednost nabavke u većem iznosu nego što je Društvo planiralo.

- Za nabavku usluga stalnog vatrogasnog obezbjeđenja objekata Podružnice „Hidroelektrana na Neretvi“ Jablanica na području Općine Jablanica pokrenut je pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci u 2019. godini. Nabavkom se zahtjeva neprekidno dežurstvo mobilnog odjeljenja profesionalne vatrogasne jedinice tokom 24 sata u sjedištu ponuđača, a na poziv ugovornog organa i dojavu požara angažuje interventno mobilno odjeljenje i pristupi gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine iz pogona HE „Grabovica“. Poziv za dostavljanje zahtjeva za učešće u pregovaračkom postupku Društvo je poslalo Općini Jablanica u okviru koje egzistira Služba za civilnu i protiv požarnu zaštitu. Nakon izvršene ocjene ponude potpisan je Ugovor 25. 12. 2019. godine sa Općinom Jablanica, u ukupnom iznosu od 37.983 KM. Plaćanje je ugovoreno po mjesečnim fakturama, za period od decembra 2019. do 30. 11. 2020. godine. Na isti način je proveden postupak nabavke Stalno vatrogasno obezbjeđenje objekata Podružnice „Hidroelektrane na Neretvi“ na području Grada Mostara. Ugovor je potpisan 26. 12. 2019. godine sa Gradom Mostarom u vrijednosti od 31.688 KM. Budući da Društvo nema formiranu profesionalnu vatrogasnu jedinicu kako nalaže član 25. Zakona o zaštiti od požara HNK, Društvo može angažirati lokalne vatrogasne jedinice sa područja na kojima se nalaze objekti. Zbog svoje blizine objekat HE „Grabovica“, štiti vatrogasna jedinica iz Jablanice, a HE „Neretva“ vatrogasne jedinice Grada Mostara.

Nismo se uvjerali da su ispunjeni uslovi za provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci propisane članom 21. Zakona. Međutim, član 10. Zakona o javnim nabavkama dopušta zaključivanje ugovora sa izuzećem primjene odredbi ovog zakona kod potpisivanja ugovora o javnoj nabavci prirodnih i zakonskih monopola, a koji mogu uključiti nabavku vode, električne energije, plina, toplotne energije i drugih usluga, do otvaranja relevantnog tržišta za konkurenciju. Izuzeće od obaveze da se provodi nabavka po odredbama ovog Zakona važit će dok navedena roba ili usluga ne bude izložena i dostupna na relevantnom tržištu od strane više ponuđača. Izuzeće se odnosi na sve one usluge gdje evidentno nema konkurencije, već samo jedan ponuđač koji to pravo crpi ili iz zakona ili ovlaštenja ili nekog drugog akta nadležnog organa ili organizacije. **Društvo bi trebalo razmotriti sve mogućnosti provedbe postupka koji će prije svega doprinijeti fleksibilnosti i efikasnosti nabavke, a s druge strane smanjiti troškove i vrijeme ugovornim organima koji su do sada bili obavezni provoditi postupke nabavke i plaćati troškove koji su proizlazili iz postupaka.**

- Društvo je putem **otvorenog postupka** javne nabavke provelo četiri nabavke za **Izvođenje građevinskih radova na područjima: Kantona Sarajevo** (ugovor potpisan sa ponuđačem „SELA“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 198.397 KM), **na općina Ilidža i Novi Grad** (ugovor potpisan sa „MANJO“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 274.745 KM), **općina Centar i Vogošća** (ugovor potpisan sa „LIV ELEKTRONIK“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 134.633 KM) **općina Ilijaš i Stari Grad** (ugovor potpisan sa „LIV ELEKTRONIK“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 124.729 KM). **Nabavke su planirane Planom za 2019. godinu, a postupci pokrenuti odlukama iz novembra i decembra 2019. godine. Iako su postupci provedeni za građevinske radove, samo za različite općine, nije se pristupilo provedbi jednog postupka sa podjelom na LOT-ove, što je omogućeno članom 16. Zakona o javnim nabavkama, a što bi u konačnici uticalo na smanjenje troškova provedbe postupka.** Uvidom u dokumentaciju, kao i Zapisnike o otvaranju i ocjeni ponuda možemo konstatovati da su se prijavljivali uglavnom isti ponuđači za svaki postupak. Za ove nabavke potpisani su okvirni sporazumi 30. 3. 2020. godine sa rokom važenja do 30. 3. 2022. godine. Sa dobavljačima s kojima su potpisani ugovori Društvo je sklapalo ugovore i u prethodnom periodu.

U pregledima realizovanih nabavki, kako smo već naveli, nalazi se dosta nabavki koje su započete u 2019. i planirane u toj godini, a sama realizacija postupka tj. zaključivanje ugovora u

2020. godini ili postupci nisu okončani. Navodimo kao primjer i: **Nabavku Hotline usluga daljinske podrške za održavanje sistema ALSPA 6 u TE „Tuzla“** provedenog putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci (postupak pokrenut u aprilu 2019. godine, a Ugovor zaključen 24. 1. 2020. godine na iznos od 49.500 EUR.) i **Nabavku i izgradnju transformatora 31,5 MVA, 121/35/6,3 kV u Podružnici Termoelektrana „Kakanj“** provedenog putem otvorenog postupka (postupak pokrenut u septembru 2019. godine, zbog uložene žalbi i poništenja postupka, nabavka se još uvijek nije realizovala).

U skladu sa naprijed navedenim nabavkama revizorski tim konstatuje da postupci javnih nabavki trebaju biti javni i dostupni javnosti i svim potencijalnim ponuđačima, tako da podstakne veću konkurentnost među ponuđačima, i šanse za dodjelu ugovora na osnovu dostupnosti tenderske dokumentacije i pravičnih uslova za sve učesnike, a koji su zasnovani na profesionalnim, tehničkim sposobnostima i ekonomskoj sposobnosti. Efikasnost nabavke ugovorni organi mogu ostvariti kroz odabir postupka nabavke. Također, članom 16. Zakon predviđa mogućnost da se predmet nabavke podijeli na lotove. Društvo može preispitati da pokrene postupke štampanja i kovertiranja, nabavke ribe, izvođenje građevinskih radova na području Kantona Sarajevo i pojedinačnih općina, kao i kod postupaka u kojima je to moguće, kroz zasebne lotove, čime bi se obezbijedila maksimalna konkurencija i smanjenje troškova postupka javne nabavke. Pored toga podjela nabavke na lotove pomažu potencijalnim ponuđačima na način da lakše i uz minimalne troškove pripreme svoju ponudu. Veći interes ponuđača sigurno će dovesti da mogućnosti okončanja postupka u predviđenim rokovima, povećat će konkurenciju, a time dovesti do ponuda sa boljim, konkurentnijim cijenama, što je i cilj ugovornog organa.

Ne možemo potvrditi da je kod svih nabavki za iznos od najmanje 8.441.046 KM, a koji se odnosi na nabavke uglja (2.871.375), nabavke usluga štampanja, kovertiranja i dostave računa za električnu energiju (5.500.000 KM), nabavku usluga stalnog vatrogasnog obezbjeđenja objekata (69.671 KM), primijenjena odgovarajuća vrsta postupka, čime bi bila osigurana pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najučinkovitijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom, te da je tenderska dokumentacija kod pojedinih predmeta sačinjena na način da se svim potencijalnim ponuđačima omogući jednak tretman i nediskriminacija. Navedeni nalazi ukazuju na nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola u dijelu provođenja postupaka nabavki kod: blagovremenog pokretanja postupka, pravilnog odabira postupka i sačinjavanja tenderske dokumentacije, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke:

- **pregovaračke postupke javnih nabavki sa i bez obavještenja provoditi u skladu s članovima 20–24. Zakona o javnim nabavkama, kojima je jasno definisano u kojim slučajevima se mogu provoditi ovi postupci;**
- **tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da se svim potencijalnim ponuđačima omogući jednak tretman i nediskriminacija, u skladu s članom 54. Zakona o javnim nabavkama.**

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima organizacionih jedinica, protiv Društva je pokrenut 401 sudski spor u iznosu od 35.938.852 KM. Društvo je u toku 2020. godine izvršilo rezervisanja u iznosu od 8.217.053 KM, a kretanje rezervisanja dajemo u tabeli:

Ukupan broj sporova	Ukupan iznos tužbi	Prethodna rezervisanja	Isplate u toku godine	Otpust rezervisanja	Rezervisanje u tekućoj godini	Stanje na dan 31.12.2020. god.
401	35.938.852	17.052.153	1.100.603	625.468	8.217.053	23.543.134

U skladu sa procedurama Odluke Društva o primjeni MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva Izvršni direktor za pravne poslove i Izvršni direktor za ekonomske poslove su nakon prikupljenih podataka, 29. 1. 2021. godine sačinili Upravi Društva Prijedlog sudskih sporova za

koje je potrebno izvršiti rezervisanje u skladu sa MRS 37 - Rezervisanje, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. U ovom Prijedlogu navedeno je da je potrebno rezervisati iznos od 8.217.053 KM za sudske sporove za koje se u narednom periodu očekuje okončanje spora na štetu Društva. Za ostatak sudskih sporova Društvo nije izvršilo rezervisanja, a na osnovu prvostepenih presuda u korist Društva ili mišljenja da su bez osnove i da će biti riješeni u korist Društva. U navedenom pregledu sudskih sporova nije uključen arbitražni postupak konzorcija Strabag AG Austrija i Končar d.d. Zagreb u iznosu od 20.076.947 EUR-a. Društvo je uputilo odgovor na tužbu sa protiv tužbom u iznosu od 31.697.264 EUR-a. Ovaj postupak je u početnoj fazi u kojoj su i tužitelji i Društvo iznosili svoju argumentaciju i dokaze pred arbitražnim vijećem. Društvo je procijenilo da arbitražno vijeće neće donijeti odluku do kraja 2021. godine zbog čega nije izvršilo rezervisanja po ovom sporu.

Prema predočenoj evidenciji o podnesenim tužbama Društvo je pokrenulo 31.456 sporova protiv fizičkih i pravnih osoba za nenaplaćena potraživanja u iznosu od 90.530.131 KM od čega se najveći dio odnosi na tužbe za neredovno plaćanje duga za električnu energiju, tužbe za neovlaštenu potrošnju i tužbe za naknadu štete.

10. IT REVIZIJA U PROCESU SISTEMA ZA OBRAČUN ELEKTRIČNE ENERGIJE

IT revizijom smo revidirali aplikativne kontrole u sistemu za podršku procesu obračuna potrošnje električne energije SOEE kako bi ispitali mogućnost greške u procesu obračuna kao i mogućnost neovlaštenog pristupa i izmjene podataka.

Sistem za obračun električne energije (SOEE) predstavlja softversko rješenje sa bazom podataka i IT infrastrukturom potrebnom za izvršenje softvera za podršku obračunu potrošnje električne energije potrošačima kojima se potrošnja obračunava po tarifi (domaćinstva) kao i ugovorenim tarifama. Uvođenjem sistema za prikupljanje i obradu očitavanja na mjernim mjestima u distributivnoj djelatnosti, vođenje evidencija brojila, kao i provođenje mjera prema potrošačima evidentira se u posebnom softverskom rješenju. Podaci između SOEE i navedenog sistema se razmjenjuju u oba smjera putem automatskog podatkovnog interfejsa, na način da se očitavanja za obračun iz MDM prenose u SOEE, a iz SOEE podaci o dugovanju potrošača, kao i mjere prema potrošačima isključenja sa mreže zbog dugovanja ili ponovna uključanja kod plaćanja duga.

Očitavanja stanja brojila se najvećim dijelom vrši na način da se stanje očitava i unosi u softversku aplikaciju instaliranu na ručnim uređajima koje nose zaposlenici koji vrše očitavanja. Prilikom unosa vrši se logička kontrola unesenih vrijednosti (u odnosu na prethodno uneseno stanje). Manji dio očitavanja se vrši automatski putem stacioniranih ili pokretnih uređaja očitavača. Prilikom automatskog očitavanja stanja vrši se i njihova validacija u odnosu na ranija očitavanja, a u slučaju značajnijih odstupanja i korekcija. Ukoliko se iz bilo kojih razloga ne izvrše očitavanja stanja kao odrednice za obračun se koriste procijenjena stanja koja se računaju na osnovu prosječne potrošnje. Kod slijedećeg očitavanja fakturiše se razlika između prethodno procijenjenog stanja i očitavog stanja. Pored navedenog sam potrošač ima mogućnost da očitava stanje brojila i dostavi putem e-maila. U slučaju grešaka na očitavanjima ovlašteni zaposlenik može izvršiti ručnu korekciju, a očitavanje na kojem je vršena ručna izmjena se označava.

S obzirom na to da se očitavanje brojila vrši ručno, postoji mogućnost ljudske greške. Također, zbog velikog broja brojila (domaćinstva) za koja treba izvršiti očitavanja, postoji mogućnost da se za obračun potrošnje koriste procijenjene vrijednosti, što znači i moguća odstupanja fakturisane od stvarne potrošnje.

Društvo kontinuirano unaprjeđuje proces. Zamijenjene su očitачke liste, unosom očitavanja u softversku aplikaciju u kojoj se vrši dio logičkih kontrola. Također u toku je je proces zamjene postojećih brojila pametnim brojilima koji je započeo 2009. godine i planirano je da se završi do 2030. godine. Zamjenom brojila će se ostvariti preduslovi za automatska očitavanja i samim tim eliminisati ljudska greška na unosu očitavanja i potrebu da se za obračun koriste procijenjena očitavanja.

Preporuka:

- *planirati i provesti zamjenu postojećih brojlara pametnim brojlara i njihovo povezivanje u sisteme nadzora i kontrole s ciljem tačnijeg obračuna i bolje kontrole potrošnje električne energije.*

11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Društvo je 30. 9. 2021. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu uz određenu dokumentaciju.

Obrazloženja su data za procjenu umanjenja vrijednosti ulaganja u zavisna društva i investicije u toku, primjenu MSFI-ja - 9 - Finansijski instrumenti, u dijelu procjene očekivanih kreditnih gubitaka za date avanse zavisnim društvima, zapošljavanje na određeno vrijeme, izmjene plana poslovanja, prihode, naplatu garancije za HE Vranduk, naknadne događaje i javne nabavke.

Uvažena su i inkorporirana u konačan Izvještaj ispravke tehničkih grešaka, te obrazloženja koja se odnose na određivanje cijene električne energije za domaćinstva, pojašnjenje vezano za naplatu garancije i plaćenu jednokratnu naknadu za koncesiju za HE Vranduk, kolaudaciju i stavljanje u upotrebu investicije u toku vjetroparka Podveležje, naknadni događaj koji se odnosi na pretvorbu uplaćenih, a neopravdanih avansa u dugoročne pozajmice, naknadni događaj koji se tiče potraživanja u vezi zapljene sredstava Društva po osnovu sudskih presuda i konstataciju o dijeljenju nabavki kod provođenja postupka izvođenja građevinskih radova na području Kantona Sarajevo. Uvažena su obrazloženja koja se odnose na naknadne događaje, a koja nisu uticala na dato Mišljenje.

Ostali komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

- U vezi zahtjeva Društva da revizorski tim dostavi procjenu vrijednosti ulaganja u zavisna društva i investicija u toku, ističemo da je Društvo prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja u obavezi primjenjivati Međunarodne računovodstvene standarde, što uključuje i MRS - 36 - Umanjenje vrijednosti imovine. Cilj revizora je da formira mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji sastavljeni, u svim značajnim odrednicama, u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Prema MRS-u - 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava, na kraju svakog izvještajnog perioda subjekt treba ocijeniti postoji li bilo kakav pokazatelj da je vrijednost nekog sredstva umanjena. Ako takav pokazatelj postoji, subjekt treba da procijeni nadoknadi iznos za takvo sredstvo. Uvažavajući MRS - 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava, posebno kada se radi o značajnim stalnim sredstvima kojima raspolaže preduzeće u većinskom državnom vlasništvu, njegovo neprimjenjivanje prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, u zavisnosti od obračunate materijalnosti i drugih kvalitativnih faktora, utiče na revizorsko mišljenje jer nije primijenjen okvir finansijskog izvještavanja. Umanjenje vrijednosti imovine predstavlja gubitak koji se priznaje u rezultat perioda i samim tim utiče na finansijske izvještaje Društva u dijelu ukupnog finansijskog rezultata.
- Komentar vezan za primjenu MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, ne prihvata se budući da nije dostavljena dodatna dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Društvo vršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka za date avanse zavisnim društvima – rudnicima, starijih od 365 dana, u skladu sa zahtjevima navedenog standarda i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. U komentaru je navedeno da je Skupština Društva u

maju 2021. godine donijela Odluku o pretvorbi uplaćenih neopravdanih avansa u dugoročne pozajmice, što je inkorporirano u Izvještaj. Na primjenu Standarda skrenuta je pažnja i u prethodno obavljenoj reviziji. Međutim, kako je preporuka ostala nerealizovana, a uvažavajući iznos potraživanja i sposobnost rudnika za vraćanje pozajmica i uzevši u obzir finansijsku situaciju u kojoj se oni nalaze, isto je uticalo na dato mišljenje na finansijske izvještaje. Budući da se umanjenja vrijednosti moraju priznati u rezultat perioda, shodno MSFI -ju 9 – Finansijski instrumenti, ona samim tim utiču na finansijske izvještaje Društva u dijelu ukupnog finansijskog rezultata.

- **Nalaz u vezi zapošljavanja nije se odnosio na zapošljavanje na neodređeno vrijeme, već na prijem radnika na određeno vrijeme uz primjenu Uredbe o postupku prijema u radni odnos. Na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza utvrđeno je da je u toku 2020. godine Društvo zaključivalo ugovore na određeno vrijeme do 120 dana, u više navrata, sa najmanje tri lica, čime nije osigurana transparentnost prilikom zapošljavanja. Također, izmjenama naziva radnog mjesta Društvo je nastavilo zapošljivati iste osobe, čime nije ispoštovan suštinski princip izuzeća predviđenog Uredbom. Nije dostavljena dodatna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu nalaza u Izvještaju.**
- **U vezi planiranja i donošenja izmjena plana poslovanja, dato je obrazloženje da je ostvareno veliko odstupanje od planiranih prihoda i troškova usljed uticaja pandemije, smanjenja proizvodnje i količine prodaje, što potvrđuje da je bilo potrebno usaglasiti plan sa kretanjima na komercijalnom tržištu, u skladu sa članom 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.**
- **Vežano za komentar u vezi s problematikom prihoda i prodajnih cijena električne energije za kategoriju domaćinstava, revizijom je izvršena analiza i uvid u dokumentaciju na bazi odobrenih cijena električne energije. S obzirom na to da Regulatorna komisija za energiju u FBiH odobrava navedene cijene, revizija nije razmatrala njihovu opravdanost i efekat na finansijske izvještaje Društva.**
- **Obrazloženje da je Društvo realizovalo plan nabavki za 2020. godinu u iznosu većem nego što je navedeno u revizorskom Izvještaju nije prihvaćeno jer su ugovori za nabavku uglja u iznosu od cca 327 miliona KM zaključeni tek u 2021. godini.**
- **Vežano za nabavku usluga štampanja, kovertiranja i dostave računa za električnu energiju, navod da je postupak pokrenut blagovremeno smo prihvatili, ali primjedbe za prekoračenje planiranog iznosa, grupisanje nabavke usluga kovertiranja, štampanja i dostave računa, ne možemo prihvatiti jer nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, niti sa Zaključkom Vlade, što je već obrazloženo u Izvještaju.**
- **Vežano za komentar da je za nabavku usluga vatrogasnog obezbjeđenja opravdano provesti pregovarački postupak, u Izvještaju je data preporuka da se razmotre sve mogućnosti prilikom provođenja postupka koje dozvoljava Zakon o javnim nabavkama kako bi se uštedilo na vremenu i troškovima, vodeći se članom 10. prema kojem postoji mogućnost zaključivanja ugovora sa izuzećem od Zakona kada postoji zakonski monopol i tržište nije otvoreno za konkurenciju.**

- U vezi navoda da je u datim preporukama potrebno navesti postupke na koje se preporuke odnose, ističemo da se one daju uvažavajući značajnost nalaza, kako bi se izbjegao veliki broj preporuka za svaku opisanu nabavku.

Za nabavku radova odsumporavanja u TE Kakanj, prenošenje postupaka u naredne godine, nabavku autohtone riblje mlađi/ ribe za poribljavanje ribolovnih zona voda sliva rijeke Neretve, nabavku uglja primjenom pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci, Hotline usluga daljinske podrške za održavanje sistema ALSPA 6 u TE Tuzla, dostavljena su pojašnjenja, bez priložene dodatne dokumentacije, koja nisu uticala na date nalaze u Izvještaju.

**Koordinatorica rada u Sektoru za
finansijsku reviziju javnih preduzeća**

Mia Buljubašić

Tim za reviziju

Belma Mušinović – voditeljica tima

Alida Selimović – članica tima

Edin Branković – član tima

Nina Šunjić – članica tima

Mirza Šrndić – član tima

Derviša Harbaš – članica tima/IT revizorka

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine			
Naziv pravnog lica: JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo			
RB	pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	1.043.757.459	1.043.056.426
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	1.033.855.446	1.032.043.774
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	9.902.013	11.012.652
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	48.351.225	47.623.659
1	Nabavna vrijednost prodane robe	126.335.993	159.839.770
2	Materijalni troškovi	389.633.511	353.198.764
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	174.240.997	179.317.194
4	Troškovi proizvodnih usluga	67.597.246	66.105.513
5	Amortizacija	144.649.561	148.029.500
6	Troškovi rezervisanja	12.661.619	14.810.055
7	Nematerijalni troškovi	55.959.692	60.004.681
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	72.678.840	61.750.949
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	0	0
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	6.059.995	6.135.530
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	126	314
2	Prihodi od kamata	4.455.923	5.772.653
3	Pozitivne kursne razlike	1.388.742	20.325
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali finansijski prihodi	215.204	342.238
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	3.539.649	4.880.240
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	3.496.532	4.880.240
3	Negativne kursne razlike	28.833	915.355
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali finansijski rashodi	14.284	9.060
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	2.520.346	1.255.290
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	0	0
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	75.199.186	63.006.239
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	0	0
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	7.096.448	11.578.666
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	1.231.233	24.226
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	710.385	738.512
6	Viškovi	39.402	1.545.945
7	Naplaćena otpisana potraživanja	1.471.210	1.542.504
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	219.773	604.697
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	3.424.445	7.122.782
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	66.979.768	44.873.207
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	121.268	9.575
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	206.453	158.474
6	Manjkovi	67.115	47.173
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	60.133.824	40.793.633
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	6.451.108	3.864.352
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	0	0
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	59.883.320	33.294.541
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	4.608.197	5.224.699
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	0	0
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	4.608.197	5.224.699
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznajčajnih grešaka iz ranijih perioda	1.173.485	1.617.913
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznajčajnih grešaka iz ranijih perioda	1.339.574	1.765.973
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	10.541.580	24.338.939
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	0	0
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi perioda	3.292.320	4.215.330
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	0	0
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	7.249.260	20.123.609
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	7.249.260	20.123.609
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	7.249.260	20.123.609
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	0	0
B)	OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK	0	0
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	2.269.451	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	2.108.434
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0
	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	2.269.451	0
	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	2.108.434
XXIII	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	9.518.711	18.015.175
XXIV	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	-	-
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	7.249.260	20.123.609
	a) vlasnicima matice	7.249.260	20.123.609
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	7.249.260	20.123.609
	a) vlasnicima matice	7.249.260	20.123.609
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	4.347	4.469
	- na bazi stanja krajem mjeseca	4.346	4.450

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 18. 2. 2021. godine.

Generalni direktor
Admir Anđelića

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine					
Naziv pravnog lica: JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo					
1	2 Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/ 6
		3 Bruto	4 Ispravka vrijednosti	5 NETO (3-4)	
	A K T I V A				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	8.785.670.700	5.669.025.765	3.116.644.935	2.819.083.550
1	Nematerijalna sredstva	41.606.631	29.740.347	11.866.284	13.359.602
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	8.253.008.891	5.638.627.089	2.614.381.802	2.356.691.653
3	Investicione nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	49.504	0	49.504	49.504
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	945.523	658.329	287.194	298.119
6	Dugoročni finansijski plasmani	480.576.133	0	480.576.133	440.255.609
7	Druga dugoročna potraživanja	8.499.658	0	8.499.658	7.444.703
8	Dugoročna razgraničenja	984.360	0	984.360	984.360
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	672.406.841	178.238.854	494.167.987	575.017.224
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	277.694.698	131.059.225	146.635.473	192.782.276
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	394.712.143	47.179.629	347.532.514	382.234.948
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	9.458.077.541	5.847.264.619	3.610.812.922	3.394.100.774
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	2.941.050.046	0	2.941.050.046	1.109.046.967
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	12.399.127.587	5.847.264.619	6.551.862.968	4.503.147.741
	P A S I V A				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)		2.994.014.452		2.968.985.383
1	Osnovni kapital		2.236.964.411		2.236.964.411
2	Upisani neplaćeni kapital		0		0
3	Emisiona premija		0		0
4	Rezerve		576.637.969		550.446.467
5	Revalorizacija rezerve		0		0
6	Nerealizovani dobiti		0		0
7	Nerealizovani gubici		0		0
8	Neraspoređena dobit		180.412.072		199.574.505
9	Gubitak do visine kapitala		0		0
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli		0		0
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA		147.624.365		147.596.548
	C) DUGOROČNE OBAVEZE		258.307.650		115.376.293
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		0		0
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)		148.045.847		86.172.787
1	Kratkoročne finansijske obaveze		36.617.559		10.807.417
2	Obaveze iz poslovanja		97.756.692		61.114.090
3	Obaveze iz specifičnih poslova		0		0
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih		0		46.829
5	Druge obaveze		4.283.603		3.077.744
6	Obaveze za PDV		4.059.768		4.555.436
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine		2.035.905		2.355.941
8	Obaveze za porez na dobit		3.292.320		2.355.941
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		62.820.608		57.969.763
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		0		0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)		3.610.812.922		3.394.100.774
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva		2.941.050.046		1.109.046.967
	UKUPNO PASIVA (I+II)		6.551.862.968		4.503.147.741

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 18. 2. 2021. godine.

**Generalni direktor
Admir Anđelića**

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravnog lica: JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo				
	Opis	Oznaka (+, -)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		7.249.260	20.123.609
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	2.180.944	2.190.471
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	142.468.617	145.839.029
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)	2.645.945	3.982.888
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+ (-)	0	0
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	(1.359.909)	895.030
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+ (-)	0	0
9	Ukupno (od 2 do 8)		145.935.597	152.907.418
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	16.911.697	(19.019.841)
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	(10.672.073)	9.903.350
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	20.347.157	(24.755.779)
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	2.820.142	(2.465.162)
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+ (-)	35.698.530	5.315.802
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+ (-)	(738.864)	(3.396.774)
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	4.850.845	1.137.591
17	Ukupno (od 10 do 16)		69.217.434	(33.280.813)
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		222.402.291	139.750.214
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)		92.365.710	146.703.160
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	92.365.710	146.703.160
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	+	0	-
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	0	15.690
23	Prilivi iz osnova kamata	+	0	-
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	0	-
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	0	-
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)		475.026.749	264.758.966
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	0	4.889.575
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	12.431.628	21.919.948
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	399.030.646	139.716.243
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	63.564.475	98.233.200
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		382.661.039	118.055.806
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 34 do 37)		229.055.444	47.069.084
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	202.545.410	24.888.537
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	26.510.034	22.180.547
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 39 do 44)		60.591.639	51.816.390
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	7.838.541	15.244.337
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	24.751.670	13.384.858
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	0	0
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi	-	2.469.902	75.569
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	25.531.526	23.111.626
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		168.463.805	0
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		0	4.747.306
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		390.866.096	139.750.214
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		382.661.039	122.803.112
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		8.205.057	16.947.102
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		0	0

51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		119.797.496	102.850.394
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		128.002.553	119.797.496

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 18. 2. 2021. godine.

**Generalni direktor
Admir Anelija**

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2020. godine

Naziv pravnog lica: JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2018. god.	2.236.964.411	0	0	550.446.467	181.559.329	2.968.970.207	0	2.968.970.207
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018, odnosno 1. 1. 2019. god. (1 ± 2 ± 3)	2.236.964.411	0	0	550.446.467	181.559.329	2.968.970.207	0	2.968.970.207
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu fin. sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevod. fin. izvještaja u dr. valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	20.123.609	20.123.609	0	20.123.609
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	(2.108.433)	(2.108.433)	0	(2.108.433)
10. Objavljene dividende i dr. oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kap. i dr. oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2019. godine, odnosno 1. 1. 2020. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	2.236.964.411	0	0	550.446.467	199.574.505	2.986.985.383	0	2.986.985.383
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2019, odnosno 1. 1. 2020. god. (12 ± 13 ± 14)	2.236.964.411	0	0	550.446.467	199.574.505	2.986.985.383	0	2.986.985.383
16. Efekti reval. materijala i nemat. sredstva	0	0	0	0	0	1	0	1
17. Nerealiz. dobiti/gubici po osnovu fin. sredstava rasp. za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevod. fin. izvještaja u dr. valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	7.249.260	7.249.260	0	7.249.260
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	2.269.451	2.269.451	0	2.269.451
21. Objavljene dividende i dr. oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	(26.191.502)	28.681.144	28.681.144	0	28.681.144
22. Emisija dioničkog kap. i dr. oblici poveć. ili smanj. osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na 31. 12. 2020. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	2.236.964.411	0	0	576.637.969	180.412.072	2.994.014.452	0	2.994.014.452

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 18. 2. 2021. godine.

Generalni direktor
Admir Anđelića